

Ljubljana, Knaflcova ulica števil. 5/I.
Telefon števil. 72; ponoči tudi
števil. 34.

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

st. r. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račen pri poštnem čez. zavodu : Ljub-
jana št. 11.849 - Praha číslo 78.18a.
Wien. Nr. 105.841.

Beograd, 2. julija, p. Po najvećjih informacijah so vode začele padati. Donava in Sava še ne pojmeta. Vsa beogradska okolica se nahaja pod vodo. Posebno se je danes Sava razlila pri svojem izlivu v Donavo. Iz drugih krajev, posebno iz Južne Srbije se poroča, da se je stanje vodo znizalo. V Južni Srbiji je bilo veliko število človeških žrtev. Danes so odptovali v Banat in Bačko na pomoč zadnji inženjerji, ki so še bili na razpolago. Z njimi je odptoval tudi generalni direktor voda. Zelo mrzlično se popravljajo nasipi. Davi je bilo v Bački poplavljenih 1800 oralov zemlje. Pri Apatinu je voda razdrila velik nasip. V Bački je v tem trenutku pod vodo 17.000 oralov zemlje. V Novem Sadu se za nočoj pričakuje, da bo voda vdrla v mesto.

Zagreb, 2. julijsa. n. Danes je potovao sko-
zi Zagreb bivši minister dr. Milan Stojadin-
nović u Karlove Vary. Nedvomno je nje-
govo potovanje u zvezi s politično situaci-
jo. Dr. Stojadinović nosi Pašiću obširna po-
rožila o položaju ter bo dobil od njega na-
vodila za nadaljno taktiko radikalne
stranke.

Svetovni rekord v letalstvu
London, 2. julija (brezž.) Alan Cobham je na svojem poletu v Avstralijo prispel v Perth v 19 urah, 19 minut in 13 sekundah. To je najhitrejši let na jeron v bližini Aten. Letalec bo danes na daljši pot v Aleksandrijo.

London, 2. julija (brež.) Alan Cobham je na svojem poletu v Avstralijo prispel v Faleron v bližini Aten. Letalec bo danes nadaljeval pot v Aleksandrijo.

Revizija ukrepov proti Orjuni?

Izjave notranjega ministra Maksimovića in min. predsednika Uzunovića. — Kako so klerikalci pomagali Orjunašem.

Beograd, 2. julija p. Izgleda, da se je vlada glede Orjuna odločila za revizijo svojih prvotnih ostrih ukrepov. Službeni komunikacije ljubljanske policijske direkcije, ki ugotavlja, da so pri incidentu v Prešernovi ul. sodelovali izvenslovenski Orjunaši, je postavil vlado v delikatne položaje. V zrcalu tega komunikacija bi bil dobil razpust slovenskih Orjun značaj popolnoma političnega z ozirom na Italijo diktirane ukrepe in bi naletel na oster odpor tudi pri onih narodnih krogih, ki sicer Orjuni niso naklonjeni. Od velikega vpliva je bila tudi interpretacija klerikalcev, ki je imela baš nasproten učinek nego so si ga interpellantje zamišljali. Opozorila je odločilne faktorje, da ukrep v nacionalnem oziru ni dober, ko se zanj tako vneto izlaga klerikalna stranka. Zdi se, da je notranji minister Maksimović po

snočni konferenci z ministrskim predsednikom Uzunovićem svoje prvotne namere opustil. Vsekakor od nje najavljene odredbe danes niso bile izdane. Vašemu dopisniku je g. Maksimović izjavil sledeče: »Dosedaj se nisem ničesar definitivnega ukrenil proti Orjuni. Vse je odvisno od njenega nadaljnjega zadržanja«. Ministrski predsednik Uzunović je nocoj izjavil, da je treba najprej zbrati podatke o krivcih, nakar se bo potrebno ukrenilo. Po vtihih, ki jih je nocoj dobil Vaš dopisnik, izgleda, da se ne bo postopalo proti organizaciji kot taki, temveč se bo odredilo samo najostreje postopanje proti neposrednim krivcem incidenta. Po nalogu kluba SDS poselita poslanca Vilder in Božovič notranjega ministra, da se informirata o ukrepih, ki so nameravani glede Orjuna.

Nemška vlada in razlastitev knezov

Burna debata v državnem zboru. — Socijalni demokrati odklanjajo vladni kompromisni načrt. — Vlada ne namerava odstopiti. — Zaupnica vladi.

Berlin, 2. julija s. Državni zbor je danes popoldne začasno zaključil posvetovanja o zakonu glede razlastitve knezov. Debatu je bila kratka. V imenu socijalnih demokratov je obrazložil poslanec Wels še enkrat vzroke, ki so odločili njegovo stranko, da je zavzela odklonilno stališče. Ko je prišel govoriti nemško-nacionalni poslanec Westarp, so ga komunisti opetovano prekinjali z žaljivkami tako, da jih je moral predsednik čisto pozivati k redu. Grof Westarp je izjavil, da ne nemški nacionalci tudi sedaj pripravljajo skupno z vladnimi strankami najti rešitev, po kateri bi moglo še nereseno vprašanje razčistiti posebno sodišče in ne z zakonom določeni smeri. Na ta način bi bil lahko z navadno večino sprejet zakon, iz katerega bi bile črtane vse določbe, ki so v nasprotju z ustavo glede lastninske in pravne enakosti. Ker pa je vlada ta predlog odklonila, je morala tudi nemška nacionalna stranka zavzeti odklonilno stališče.

Med splošno napetostjo je podal nato državni kancelar dr. Marx sledečo izjavo: Z živahnim obžalovanjem mora vlada ugotoviti, da državni zbor od sedaj ni mogel rešiti vprašanja o sporu med deželami in bivšimi knežji rodovi, ki je zelo važno in razburja ljudstvo v vseh njegovih delih.

Vlada je pričakovala, da bo predloženi osnutek končno z dvotretjinsko večino postal zakon. Če bi se to pričakovanje ne uresničilo, samo vsled stališča ene krilne stranke, potem bi državna vlada prosila državnega predsednika, naj razpusti državni zbor. Ker pa sta bili obe krilni stranki proti sprejemu osnutka, bi razpust državnega zbora ne mogel razčistiti situacije. Vlada je zato sklenila, da da državnemu predsedniku svoje posle na razpolago.

Z ozirom na stališče državnega predsednika, da odstop kabineta iz notranje in zunanje političnih vzrokov ne bi bil prikladen, je državna vlada ta korak opustila. V bodoče pa bo mogla državna vlada dati zopet inicijativo za rešitev tega vprašanja potom zakonodajne te tedaj, če bodo s političnim položajem dani parlamentarni pogoji. Predsednik Lube je izjavil, da je nadaljno posvetovanje o tem vsled vladne izjave rešeno. S komunistične strani je bil stavljen predlog, naj se stavi na dnevni red zaupnica vladi. Predlog je propadel na ugovorih desnice, nakar je državni zbor sprejel zaporni zakon s 333 proti 17 glasovom. 97 poslancev se je glasovanja vzdržalo. Ta zakon določa, da se v sedanjem stanju ne sme ničesar spremeniti, dokler vprašanje o razlastitvi knezov ne bo rešeno.

Politične beležke

Neiskrenost klerikalcev v zadevi žel. direktorja v Ljubljani

»Slovenec« poroča, da je poslanec Smodej poslal na del. ministra vprašanje radi imenovanja inž. Kneževića za ravnatelja ljublj. žel. direkcije ter protestira proti imenovanju neslovenca. Večje hinavščine mislo se kmalu videli: sedaj vpijejo oni, ki so v zvezi s sorodnimi intrigantskimi dušami stalno rovarili proti Slovincu in domaćinu dr. Borku, ki je skrajno objektivno in poštenovalno deloval le v korist ustanove in svoje domovine, uslužben in pravičen napram vsakemu. Kdo se ne spominja, da so ga prvokrat l. 1924 ravno klerikalci preganili iz Ljubljane? Tudi danes klerikalci ne protestirajo proti premetstvi Slovence v Vojvodino v žel. direkcijo Subotico, temveč napadajo Vojvodinca Kneževića, ki so ga poslali v Ljubljano, kakor čujemo tudi proti njegovi želji in volji. Zakaj napadati uradnika, od katerega pričakujemo stvarnega in objektivnega dela, zakaj mu že v naprej greniti življenje in ubijati dobro voljo, samo zaradi tega, ker je moral na mesto, s katerega so klerikalci prvi preganili ožjega slovenskega rojaka?

Falziifikatorji zbijajo dovčipe

Silno prisiljene sicer, a vendar. Saj gre za to, da se z vsemi sredstvi prikrije dejstvo, da dr. Kulovec še do danes ni tožil »Jutra«. In tako »Slovenec« v potu svojega obraza žonglira s pismi, faksimili in falzifikati. Pa nič ne bo pomagalo. Na klerikalcih in posebej še na bivšem ministru, narodnem poslancu in katoliškem duhovniku Kulovcu je sramotni pečat, da se jim je javno očitala laž, a si do danes ni poiskal zadostnega pred sodiščem! Vi ste se posluževali falzifikata g. Kulovec, Vi ste lagali g. poslanec. Tožite nas, ako imate pogum. Dajte nam priliko, da Vam pred sodiščem dokažemo, kar javno trdimo, v nasprotnem slučaju pa da se izkaže Vaša neoporečnost!

Klerikalne perfidije proti Sokolstvu

»Slovenec« proglašja v posebnem članku sokolski zlet v Pragi za — izživanje češkega naroda. Klerikalno glosilo argumentira tako-le: Ker se v sokolskih dneh vrši tudi Husova proslava (Husov dan je čsl. državni praznik), katere se udeležijo seveda tudi Sokolstvo, je praski zlet pravzaprav protiklerikalna demonstracija. In ker je od 13.613.000 prebivalcev ČSR 11 milijonov »trdno v katoliškem taboru«, Hus pa je bil grd krivoverec, ki so ga papež in kardinali dali v večjo slavo božjo živčega zažgati na grmadi, je sokolska prireditelja naperjena proti češkemu narodu. »Slovenec« ostro obsoja jugoslovnsko Sokolstvo, da se z udeležbo na slovenskem vsesokolskem zletu vmešava v notranje češke razmere in priha v Prago žalit 11 milijonov češkoslovnskih državljanov! Ker je papeški Rim seveda nasprotnik i sokolske ideje i Husove proslave, se klerikalci otvorjeno postavljajo na stran Rima proti narodni državi ter grozeče piše, da pač lahko obstoji Vatikan brez Češkoslovaške, ne pa Češkoslovaška brez Vatikana! Takih in podobnih perfidij in laži je vse polno nanizanih v klerikalnem članku, ki pa sicer, kar bo slovensko Sokolstvo gotovo hvaležno kvitiralo, zatrjuje, da kler-

ikalci »Slovenec« pravi »katoličani« niso tako ozkosrčni, da bi odrekli svobodomelecem pravico do velikega izleta, če ostane v (od njih) dovoljenih mejah! Reče i ostale živ!

Originalna tolažba

Deputacija najemnikov, ki se je te dni v svrhu intervencije proti noveli stanovanjskega zakona mudila v Beogradu, se je včeraj vrnila v Zagreb in predsednik »Saveza stajara SHS« dr. Gjunio je novinarjem povedal: »Intervencija smo pri parlamentarnih klubih. V proračunu je predvidenih 12 milijonov Din za zgradbo novih hiš toda ta denar leži nekje in bo razdeljen šele v jeseni (ko bo za zidanje prepozno). Dokler pa država ne da ničesar za reševanje stanovanjske krize, ni mogoče in se ne sme zgoditi, da bi si sirotinja frčala na cesto. Bili smo tudi pri ministru za socialno politiko g. Simonoviću. A kaj nam je dejal? Da se tudi predvojna Srbija ni brigala za stanovanja svojih državljanov! Minister za socialno politiko — lucus a non lucendo — se je dobro odrezal.

Protest štirih radikalnih poslancev

Radikalni poslanci beogradskega okrožja (Zujović, Stojić, Danilović, Miljanović) so predsedniku radikalnega poslanskega kluba podali dolg protest, v katerem navajajo, da gospodarske, politične in strankarske razmere razjedajo prebivalstvo beogradskega okrožja v toliko meri, da je njihovo poslansko stališče postalo napram volicem docela nemogoče. V okrožju vlada amariha, plačka, razbojstva, politični uboji; za ceste in druge potrebe ne da vlada niti fikar; v šolah pravijo nekateri učitelji, da Jezus ni bil sin božji; uradniki so neznašli in v topoglavni paritizani, postavljeni od današnje vlade; železnice se projektirajo čisto drugače, kakor so predlagali poslanci; — skratka: poslanci beogradskega okrožja so v smešnem položaju in zahtevajo, da se vse, kar navajajo v protestu, reparira. V nasprotnem primeru prepustijo odgovornost vladi, sami pa odložijo mandate.

Skopljski radikalni kakor beogradski

Kakor v Beogradu, so se tudi radikalni v Skoplju sprizli občinski volitev razcepili v dvoje. Na eni strani se uporno drži dosedanj zupan Sapundžić, ki nikakor ni voljan umakniti se v politični pokoj, na drugi strani pa vodi puntarje Elezović, ki je pred par dnevi s 15 odborniki zahteval revizijo in takojšnje zapečatenje občinske blagajne. Zupan Sapundžić je zahteval zavrniti, češ da je njegovo poslovanje bilo redno in zakonito in da po zakonu imajo pravico do revizije samo nadzorne oblasti. Elezović sedaj vodi ostro borbo proti Sapundžiću in bo sestavil svojo kandidatsko listo za občinske volitve. In tako se bo te tedne v Skoplju odigravala ista komedija, ki je doživela premijero v Beogradu. Gotovo pa bodo vzezdle prestolice sledila še druga mesta.

Tekstilna stavka na Poljskem

Bielee, 2. julija. s. Tekstilno industrijo Poljske ogroža stavka. Delavska zveza v Lodzu je zahtevala 25% zvišanje mezd. Ker je bila zahteva odklonjena, je sklenila delavska zveza razglasiti stavko, če bi ostale intervencije vlade brez uspeha.

Šestdesetletnica bitke pri Kraljevem Gradcu

1866. — 3. julij. — 1926.

Dne 3. julija poteče šestdeset let, kar se je bila odločilna bitka pri Kraljevem Gradcu med prusko in avstrijsko armado.

Ta bitka je ena najpomembnejših, za zgodovino XIX. stoletja najvažnejših; njene posledice segajo prav v našo dobo. Odločila je spor o hegemoniji v Nemčiji v korist Prusiji in s tem ustvarila osnovo za nemško velesilo.

Vnanji povod vojni med Avstrijo in Prusijo l. 1866. je bil spor radi Schleswig-Holsteina. Toda to je bila samo formalna stran, samo videz za vsebino, ki je bil povsem druga, važnejša in bolj komplicirana. Prusko politiko je vodil v oni dobi Bismarck, ki je šel z železno doslednostjo za ciljem, da vrže Avstrijo iz nemške zveze in realizira tako imenovani mali nemški program, to je združitev vseh nemških držav — razen Avstrije — v eno celoto pod vodstvom Prusije. Bismarck je hotel, da pride do odločitve; ker je vedel, da se more odločitev doseči samo z orožjem, se je pripravil na vojno s tem, da je čim najbolj skrbel za prusko armado.

Situacija s početka nikakor ni bila najugodnejša za Prusijo. Na avstrijski strani so bile predvsem vse južnonemške države, razen njih pa tudi Hesen-ska, Nassauska, Saska in Hannoveranska v srednji, oziroma severozapadni Nemčiji. Pač je imela Prusija na svoji strani Italijo, s katero je sklenila politično in vojaško pogodbo; vrh tega si je zagotovila tudi nevtralnost Francije.

Avstrija je Pruse podcenjevala. Poslala je proti njim za poveljnika generala Benedeka, ki je le nerad prevzel poveljstvo, zakaj spoznal se je dobro na italijanskem bojišču, Češke, ki je imela postati torišče prusko-avstrijskih bojev, pa ni poznal.

Vojna je bila razmeroma kratka. Dne 14. junija je nemški zavezni zbor kljub protestu Prusije sklenil mobilizacijo zavezniških armad in stanje vojne pripravljenosti, kar je označil pruski zastopnik za toliko kot vojno napoved. Toda Prusija, ki ji je Moltke napravil izborni vojni načrt, je delovala nenavadno naglo, tako da je baš s to izredno naglico in odločnostjo presenetila nasprotnike. V par dneh so pruske čete premagale ter razorožile armade severo in sred-njenemških držav Hannoveranske, Hesen-ske in Sške ter posele njihove teritorije. Nenadoma so stale tri pruske vojske na češki meji ter pričele prodirati v deželo.

Dne 24. junija l. 1866. so se udarili Avstrijci z Italijani v bitki pri Custozi ter zmagali pod poveljstvom nadvojvode Albrechta. Toda na Dunaju se niso dolgo veselili ugodnih vesti z italijanskega bojišča. Kmalu je padla odločitev na severnem bojišču, odločitev, ki je določila usodo cele vojne. Tri pruske armade so marširale koncentrirano proti Kraljevemu Gradcu, dve v glavnem od severa, ena od vzhoda. Avstriji kljub dolgotrajnemu razvrščanju se niso bili tako dobro razviti, da bi obvladali situacijo. Dasi sta bili obe armadi približno enako močni, vendar so zmagali Prusi. Odločilna bitka pri Kraljevem Gradcu, ki jo imenujejo mnogi po Sadovi, to je po vasi, okrog katere so se vršili najhujši boji, je bila odločena že v enem dnevu; Prusi so udri v centrum Avstrijcev pri Chlumu ter jih prisilili, da so se v največji naglici, z velikimi izgubami umaknili. To se je zgodilo dne 3. julija, naslednje dni so Prusi hitro napredovali in spravili s svojo naglico poskusilo rešiti situacijo najprej da je bila za nove bitke popolnoma nesposobna.

Avstrijsko vojno vodstvo je z veliko naglico poskusilo rešiti situacijo naprej s tem, da je odstopila Benečijo Napoleonu III., da bi jo ta dal Italiji v nagrado za to, da bi nehala vojno. Toda Italija je ta aranžma odklonila. Avstrija pa je kljub temu prepeljala svojo italijansko armado na sever, da zaščiti Dunaj, Benečijo pa je prepustila kot plen italijanskim četam. Toda Prusi niso šli na ravnost proti Dunaju, marveč na severovzhodu mimo njega proti — Bratislavi, tedanjemu Požunu. Imeli so tedaj pred očesi — madžarski problem, hoteli so prisiliti Avstrijo h kapitulaciji s tem, da so nameravali zoper njo naščuvati nezadovoljne Madžare. Avstriji tedaj ni šlo več samo za prestiž, za hegemonijo v Nemčiji, marveč že za mnogo več, za ekzistenco same.

V takih okolištinah je bojnostnost na Dunaju hitro splahnela. In že dne 21. julija 1866. se je sklenilo premirje v Mikulovu, ki mu je sledil dne 26. julija preliminarni mir med Avstrijo na eni ter Prusijo in Italijo na drugi strani pod sledečimi pogoji: Avstrija izstopi iz nemške zveze, se odpove sovlati v Schleswig-Holsteinu in privoli, da dobi Italija Benečijo od Napoleona. Mesec dni kasneje, 24. avgusta, je vse to podrobneje uredil in določil praški mir, v katerem je Avstrija pristala tudi na dvajset milijonov tolarjev vojne odškodnine.

Prva posledica izgubljene vojne leta 1866. je bila nova dualistična ustava, s katero je namesto samonemškega nastopilo nemško-madžarsko gospodstvo v habsburški državi. Italija se je močno ojačila in tudi povečala ter je dobila tudi prvi del slovenskega prebivalstva, beneške Slovence. Prusija je šla sedaj naglo na svoj glavni cilj, organizirati vse male in srednje nemške države v celoto, kar je dosegla že l. 1871. V srednji Evropi je nastala nova močna velesila, ki je kmalu odločilno posegala tudi v evropske in svetovne dogodke.

Sedmi dan Ljubljanskega velesejma

Zopet živahnije vrvenje. — Mnogo posetnikov iz južnih krajev naše države. — Največje kupčije beležijo pohištvo, čevlji, avtomobili in kmetijski stroji.

Pravijo, da o vremenu govori, kdor ne tme ničesar drugega povedati. Ta izrek pa ne velja za naš velesojem, pri katerem se moramo pečati tudi z vremenom, ker od tega važnega činitelja je v veliki meri odvisen uspeh velesojma kot podjetja, a deloma tudi uspeh razstavljalcev. Sicer pa se pretežna večina resnih interesentov za blago ne da vplivati od deževja in sklepa kupčije, četudi je po cesti do sejmišča malo brozge. Včeraj nam je bilo nebo precej naklonjeno in nas je le parkrat malo poilo. Zato pa je bilo po cesti do sejmišča in na razstavnem prostoru znatno živahnije kakor predvčerajšnjim.

Vsega skupaj je posetilo včeraj naš velesojem gotovo do 6000 oseb, med katerimi so bili številni interesenti za blago. Zelo mnogo kupcev, kakor tudi drugih obiskovalcev velesojma je bilo iz južnih krajev naše države, iz Makedonije, Bosne in Dalmacije. Zastopane pa so prav vsak dan vse pokrajine naše države.

Kupcev in drugih posetnikov je vedno precej tudi iz inozemstva. Več bolgarskih trgovcev se je zanimalo za kmetijske stroje, a iščejo tudi drugo blago. Največ inozemcev je navadno iz Italije, in sicer iz Julijske Krajine, dočim prihaja letos Italijanov iz stare kraljevine prav malo na naš velesojem. Avstrijcev je tudi vedno mnogo, navadno z Dunaja in iz Gradca. Včeraj jih je bilo nekaj tudi iz Celovca. Med ostalimi tuji omenjamo še Nemce (Berlin, Bergen itd.), Madžare (Budimpešta in Francoze (Nizza). Majhno senzacija je pomenil prihod štirih kitajskih trgovcev.

Najobsežnejše kupčije je zabeležila

včeraj industrija pohištva in stanovanjske opreme; to pa zaradi tega, ker so letos cene pohištva zelo popustile. Menda prav vsi razstavljalci pohištva so letos zadovoljni s potekom kupčijskega razvoja. Zanimivo je, da je letos tudi za avtomobile mnogo interesa, in sicer se kupujejo prav vse marke, toda pretežno komadi srednjih cen. V večji meri se kupujejo nadalje kmetijski stroji. Po čevljih je letos izredno povpraševanje, posebno iz južnih krajev naše države. Večina razstavljalcev te stroje ima beležiti že lepe zaključke. Razmeroma dobro gredo v denar stroji za obdelovanje lesa in kolesa.

Med inozemskimi razstavljenimi predmeti so deležni velikega zanimanja zlasti elektromotorji škodovih tvornic iz Plana in hladilne naprave dunajske tvrdke Gellert. Na te hladilne naprave opozarjamo interesente.

K večji živahnosti na velesojmu je pripomogla včeraj tudi govorica, da bo prišel kralj. Za se govorica ni uresničila.

Na sejmišču doslej še ni bilo nikakih incidentov. Tudi ni znanih nikakih tatvin. Samo zlorabe z legitimacijami se še vedno dogajajo. Zato je bilo včeraj odvzetih zopet veliko število legitimacij. Zalostno je pri tem to, da te zlorabe počenajajo več noma imovitejše osebe. Opozarjamo ponovno, da se vrši v tem pogledu stroga kontrola.

Končno naj še omenimo, da atrakcije velesojma, kakor izredno zanimiva razstava »Slovenska žena«, razstava srednje tehniške šole, higijenska razstava še vedno učinkujejo. Na te zanimivosti znova opozarjamo vse one, ki mislijo v naslednjih dneh posetiti velesojem.

Praga ogromno sokolsko taborišče

84 posebnih sokolskih in 108 posebnih izletniških vlakov. — Kolosalno delo na praških kolodvorih. — Povratek naših naraščajnikov. — Odhod naših Sokolov in Sokolic.

Praga, 1. julija

Sokolske armade se že zbirajo. Glavni dotok se pričakuje za soboto, v nedeljo pa bo zlata Praga že podobna ogromnemu sokolskemu taborišču. Naravnost neverjetne napore bo moralo vzdržati te dni železniško osebje na praških kolodvorih. Človek si sploh težko predstavlja, kako strašna odgovornost leži na ramenih uradnikov. Že več mesecev je izdeloval prometni urad načrte za sestavo posebnih vlakov in razdelitev službe za spremno osebje, da promet ne bo oviran.

Samo nekaj števil, da si vsakdo lahko napravi vsaj približno sliko, kako ogromno delo je treba izvršiti. V glavnih kongresnih dneh bo morala praška prometna služba opraviti okoli 250.000 ljudi. 84 posebnih sokolskih vlakov je najavljenih, vrh tega še 108 vlakov s privatnimi izletniki. Ena najtežjih nalog je odprava ogromnega števila izletniških vlakov, za katere morajo biti proge proste. Vsak vlak ima 20 vagonov tako, da se bo v kongresnih dneh gibalo na praških kolodvorih vsak dan okoli 2000 vagonov. Služba je urejena tako, da sta Wilsonov in Masarykov kolodvor rezervirana za te dni le za brzovlake. Samo iz Jugoslavije je prijavljenih na Wilsonov kolodvor 7 posebnih brzih vlakov, ne glede na različne druge luksuzne in posebne vlake, s katerimi prihajajo v Prago delegacije iz raznih evropskih držav.

V kongresnih dneh se bodo vozili sokolski oddelki iz krajev v bližini Prage v mesto zjutraj, zvečer pa se bodo zopet vračali domov. Sestava in odprava teh vlakov zahteva seveda ogromno dela. Železniška uprava razira vse sokolske vlake iz pokritih tovornih vlakov s klopni. Razen tega sta prideljena vsakemu vlaku še dva potniška vozova. Da more železniško osebje vzdržati, so morali za kongresne dni omejiti tovorni promet v Prago. Od 30. junija se ne sme prevažati iz Slovaške nobeno blago, razen živih in stvari, ki se lahko pokvarijo. Priprave so izvedene naravnost vzorno. Železniška uprava funkcijonira hladnokrvno, izdala pa je istočasno tudi na občinstvo poziv, naj ji s potrpežljivostjo in upoštevanjem navodil olajša službo. Vsekakor bo morala praška publika dokazati te dni pred mednarodnim forumom svojo velemestno vzgojo in kvalifikacijo.

Odhod jugoslovnskih sokolskih vlakov v Prago.

Včeraj ob 9. dopoldne se je odpeljal skozi Ljubljano preko Jesenic in Avstrije na Češko poseben vlak jugoslovnskih Sokolov iz Hrvaškega Primorja, Like in Dalmacije. S tem vlakom so odšli tudi Sokoli novomeške župe, vođi pa ekspedicijo br. dr. Fetič iz Ljubljane.

Ob 16.40 so se odpeljali s posebnim vlakom iz Ljubljane Sokoli ljubljanskega okrožja pod vodstvom br. Ryške in Milosta. Starešinstvo JSS pa zastopata br. Švajger in Jeras. V Ljubljani je vstopilo 420 Sokolov in Sokolic. Vlak je krenil preko Maribora na Češko in so vstopili spetoma še Sokoli celjske in mariborske župe tako, da se je odpeljalo končno s tem vlakom 780 slovenskih Sokolov. Slovo na kolodvoru v Ljubljani, kjer je bilo zbrano tudi mnogo civilnega občinstva, je bilo zelo prisrčno, med Sokoli naravnost entuzijastično razpoloženje.

Iz Srbije, Bosne, Vojvodine in Hrvatske se je tekom včerajšnjega dne odpeljalo 5 posebnih sokolskih vlakov,

Povratek naših naraščajnikov.

Včeraj ob 13.20 je pripejal poseben vlak preko Jesenic v Ljubljano naše naraščajnike iz Prage. Vsi so bili polni navdušenja in kar niso mogli prehaliti gostoljubja in pozornosti, ki so jih bili deležni na vsej poti po češkem ozemlju. Dolgotrajna vožnja jih je sicer nekoliko utrudila, vendar so bili vsi izbornorazpoloženi. V Ljubljani je bil razhod in so se tekom popoldneva s posameznimi vlaki vrnili vsi v svojo ožjo domovino.

Prihod inozemskih delegacij.

V četrtih zjutraj se je pripejala v Prago oficijelna delegacija poljske armade, obstoječa iz 15 oficirjev in 11 podoficirjev pod vodstvom polkovnika Osmulskega, šefa sekcije za telesno vzgojo v vojnem ministrstvu. Sprejel jih je vojaški ataše poljskega poslanstva v Pragi in zastopnik češke armade. Godba je pozdravila bratske goste s poljsko himno.

Popoldne je prispela v Prago tudi rumunska vojaška delegacija pod vodstvom polkovnika Samboteanu ter atenski župan Patsis s soprogo in več občinskimi svetniki.

Naše Sokolstvo na potu v Prago

Maribor, 2. julija r. Tekom popoldneva in zvečer je 5 posebnih vlakov na potu v Prago pasiralo Maribor z udeleženci sokolskega zleta iz vseh krajev naše države, od Bitole, Stipa, iz Banata, Bosne in Slovenije. Na mariborski postaji je vsak poseben vlak, ki so prihajali v enournih presledkih, pričakovalo domače Sokolstvo z društveno godbo in številnim občinstvom. Vsi posebni vlaki so prihajali in odhajali točno ob napovedanih uri. Postajno vodstvo je svoj težavni posel rešilo brezhibno in brez incidenta. Vlaki so imeli preko 20 voz dolge garniture, ki so bili okinčani z zelenjem. Kmalu po odhodu prvega vlaka, ki je vozil sokolski župi Osijek in Banjaluko, sta prispela beogradska in ljubljanska brzovlaka, ki sta bila natrpana s praškimi izletniki. Beogradskega vlaku je bil priklopljen salonski voz, v kojem se je vozila naša službena delegacija, ministri Dušan in Miša Trifunović, dr. Sršić in dr. Šuprina ter beograbski češki poslanik g. Seba. Kmalu po 17. uri je odšel drugi poseben vlak župe Banat s 450 udeleženci. Še daljši je bil tretji poseben vlak z župani Niš, Skopje, Zajčar in Kragujevac. Garnitura tega vlaka je bila sestavljena iz krasnih dolgih voz, katere je dala železniška uprava na razpolago z ozirom na dolgotrajno vožnjo. Stevilno so bili zastopani najjužnejši kraji naše države. Četrti poseben vlak je odšel ob 21.30 z župani Ljubljana, Celce in Maribor. Med drugimi se je s tem vlakom vozil tudi češki konzul v Ljubljani dr. Resl. Na kolodvoru se je zbralo zlasti pri zadnjih vlakih mnogo Mariborčanov, ki so z entuzijazmom pozdravljali udeležence zlasti iz južnih krajev naše države. Mariborska sokolska godba pod taktirko br. Šusteršića je neumorno igrala razne komade, zlasti kolo. Pred vagoni so se sklopile vrste in zaplesalo se je kolo v dolgi vrsti. Ves popoldne je v malih presledkih deževalo, proti večeru pa se je zjasnilo tako, da so predzadnjemu vlaku sijale zvezde. Ob eni ponoči bo pasiral Maribor peti poseben vlak iz Beograda.

Naši kraji in ljudje

Obupni boji z besnimi elementi

Vode še vedno naraščajo. — Ves Niš pod vodo. — Toča, strele in izlivi oblakov vseposod. — Ob Dravi in Donavi vedno obupnejši položaj. — Vsa žetev v prizadetih krajih uničena. — Prebivalstvo obupano.

Položaj postaja vedno kritičnejši. Nade, da prično te dni vode padati, se niso uresničile. Nasprotno. Po poročilih, ki prihajajo iz zgornjih tokov Donave, voda tamkaj še vedno narašča in ni pričakovati, da bi v nekaj dneh padla. Katastrofa je neizbežna, pogled v bodočnost za prizadete kraje vedno bolj obupen. Narod v poplavljenih krajih je skoro brez uma, ker mu je elementarna katastrofa uničila vso žetev in ljudje ne vedo, kaj bodo imeli pozimi, da bi jedli.

Najobupnejši je položaj Vojvodine, kjer je Donava jako visoka in je že na več krajih prestopila bregove. Na tisoče orolov zemlje je pod vodo. V Bačkem Uroštrju je

poplavljenih 50 hiš,

v vasi Kokočevo so valovi odnesli več stanovanjskih in gospodarskih poslopij. V eni izmed hiš je bila družina ravno pri kosilu. V tem trenutku je udrila voda iz podstrešja in ga razrušila. Prebivalci so imeli komaj toliko časa, da so si rešili golo življenje, kajti takoj nato se je hiša popolnoma sesula. V Novem selu je pod vodo 40 hiš. Na mnogih krajih, kjer je poplavljen železniška proga, je promet deloma ali pa popolnoma ustavljen.

Tudi položaj Drave pri Osijeku povzroča mnogo skrbi. Kmetje in vojaštvo grade noč in dan nasipe in jih uvrstjuje. Med Dardo in Osijekom je voda nasip že prodrla in se razlila. Bosanske reke kljub silnemu deževju trenutno še niso opomene narasle. Znatno škodo sta povzročila ponekod le Una in Vrbas.

Tem številnejše pa so nesreče radi poplave v Srbiji in Južni Srbiji, kjer so hudourniki in narasle reke odnesli mostove, porušili veliko število hiš, uničili žetev, odnesli s seboj ogromno število goveje in druge živine in je našlo v valovih

smrt tudi več ljudi.

Povsod se bje obupen boj z valovi.

Ves Niš je že pod vodo. Reka Nišava je v noči od četrta na petek, okoli polnoči se neverjetno naglo porušila nasip, ki so ga zgradili svoečasno že Turki. Valovi so drveli z divjo naglico proti mestu. Nastala je nepopisna panika. Žensko in otročje vpitje se je obupno razlegalo po mestu. Ljudstvo je prestrašeno bežalo iz svojih hiš, noseč s seboj najpotrebnejše stvari, ki so jih mogli zbrati v največji naglici. Vse je bežalo v poslopje velikega župana, v mestno načelstvo, gimnazijo in druga državna poslopja. Ko se je zdnilo, je bilo že skoro vse mesto pod vodo. Slabejšje hiše so se pričele rušiti druga za drugo. Na nekaterih krajih v Nišu stoji voda dva metra visoko. Poleg druge ogromne škode je odnesla voda tudi veliko skladišče uprave monopola duhana in uničila skladišče smodnika. Vojasvo vseh vrst dela nasipe in koplje jarke za odtok vode, rešuje otroke in jih odnaša v zatočišča. Policija je rekvirirala skoro vsa prevozna sredstva, avtomobile in vozove, in jih angažirala za reševalna dela.

Še večja nesreča je zadela Brzi brod, Panovac in druge vasi ob Nišavi. Tamkaj je porušeni ogromno število hiš. Vojška je le z največjo težavo rešila prebivalce. Šele včeraj popoldne je pričela reka Nišava padati in se je pri Pirotu že umaknila v svojo strugo.

Vardar je dosegel pri postaji Sv. Gjorgje 5 m nad normalo. Voda nosi s seboj velikanske zaloge žita in pručene mostove in dele lesenih zgradb. Ob Bregalnici so valovi odnesli vsa skladišča 23. peči polka. Preplavili so tudi rimski most in dober del ceste. V vasi Počivalu je

strela ubila

10 ovac in enega vola. V Kočanah so vsa polja pod vodo. V Radovištu so valovi hudournika odnesli s seboj 10letnega pastirka Ibrahim Sulejmana in vso njegovo živino. Pri Carevem selu je voda odnesla most. V severnem delu štipskega sreza je napravila toča strahovito opustošenje. V Strumici se je dne 1. julija utrgal

oblak, ki je napravil strahovito škodo. Vsa kotlina je podobna

velikemu jezeru,

polja popolnoma opustošena. Težko izgovorjajo kmetje tudi na živini. Prebivalstva se je polastil strašen obup.

V Bački grozi največja nevarnost še vedno monostrosko-apatinski zadrugi, kamor je vlada odposlala dva remorkera in več čolnov, da rešijo prebivalstvo vasi Monoštor. Selo Dražje je popolnoma poplavljen. Pri Bogojevu je nad 60.000 orolov zemlje pod vodo. Nad 500 vov in okoli 2000 vovjok opravlja tamkaj reševalna dela. V vasi Počivalu pri Osijeku se od 80 hiš

vidijo samo dimniki.

Mnogo hiš se je porušilo, druge pa čaka ista usoda, ker je zidovje iz jako slabega materiala. Položaj je tako obupen, da je hidrotehnični odsek zahteval od sodišča v Osijeku, da mu da na razpolago tudi svoje jetnike, ker so vojaki in seljaki tako utrujeni od večdnevnega naporega dela, da ne morejo več zdržati naporov.

Zahvala mesta Grenoble Ljubljani

Predsednik ljubljanskega gerentskega sveta dr. Dinko Puc je prejel od župana mesta Grenoble, poslanca g. E. Mistrala, pod katerega vodstvom so francoski gostje nedavno na povratku iz Beograda obiskali tudi Ljubljano, sledeče pismo:

Moj dragi kolega! Ko zopet prevzemam svoje dolžnosti, mi je prva dolžnost, da iz dna srca zahvaljujem občin in prebivalstvu lepega ljubljanskega mesta za presenetljivi in ganljivi sprejem, ki se je priredil našim rojakom dne 8. junija. Ta zahvala ne prihaja samo od občine, kateri predsedujem, marveč od celokupnega prebivalstva grénobelskega, katero je z enodušnim veseljem vzelo na znanje poročilo o onem popoldnevu, ki so ga v Ljubljani preživeli nekateri srečni somoščani.

Izkažite mi čast in izvolite sprejeti malenkosten dar, katerega poklanjam v znak hvalečnosti: Dvoje del, iz katerih boste mogli spoznati Grénoble in njegovo okolico. Pošiljam Vam obe deli z isto pošto in upam, da bi čitanje teh del napotilo tudi enega ali drugega Vaših somoščanov na obisk bratskega mesta Grénobla, kjer bodo sprejeti, veruitemi mi to, z največjo prišrčnostjo.

Obenem Vam pošiljam bratski pozdrav grénobelskega mesta in Vas prosim, moj dragi tovariš, da blagovolite sprejeti izraze moje hvalečnosti in neomajne udanosti.

Župan: E. Mistral.

Veterinarji Zagreba v Sloveniji

Pretekli mesec je odšlo 16 absolventov zagrebške veterinarske fakultete pod vodstvom univ. prof. dr. Fr. Završnika in asistenta gospodarsko-šumske fakultete inž. M. Petroviča na ekzkurzijsko v Slovenijo, da si ogledajo živinorejo in gospodarstvo v naših krajih. Na potu iz Celja so obiskali najprej veleposestvo g. Pollaka v St. Petru v Savinjski dolini, ki jih je prav prijazno sprejel in jim razkazal svoje vzorno gospodarstvo. Po daljšem odmoru so kljub dežju nadaljevali pot skozi krasno Savinjsko dolino. Po kratkem počitku v Solčavi so dospeli zvečer v Tillerjevo kočv v Logarski dolini. Čeprav so bili od neprestnega dežja popolnoma premočeni, jih vendar ni minila dobra volja; očarala jih je prirodna krasota in z občudovanjem so gledali gorske orjake, katerih vrhovi so bili zaviti v gosto meglo.

Drugi dan potovanja so si ogledali Logarsko dolino in obiskali slap pod Rinko, hoteč čez Kamniško sedlo v Kamnik. Radi deževja pa so se morali že opoldne ustaviti v Frischaufovem domu na Okrešlju. Dne 20. junija so ob precej ugodnem vre-

temu nadaljevali pot proti Kamniškemu sedlu in proti večeru dospeli v Kamnik. Tamkaj jih je sprejel g. Fr. Borc, ki jim je šel v vsakem oziru poživovalno na roko. Preskrbel jim je prenočišča, jih informiral o delovanju tamkajšnjih gospodarskih zadrug ter spremljal na veleposestva v okolišju Kamnika. Udeleženci ekzkurzijske, večinoma Hrvati in Srbi, so si ogledali živino na veleposestvu g. Souvana v Volčjem potoku in na veleposestvu v Habahu. V Kamniku so obiskali tudi veterinarskega nadzornika g. Sadnikarja, ki jim je razkazal svoje izume za veterinarsko prakso in svojo dragoceno zbirko starin. Zvečer so dospeli v Kranj in se na grobovih poklonili manom pesnikov dr. Prešerna in Jenka. Naslednjega dne so nadaljevali pot v Bohinj in na slap Savice ter skozi Vintgar na Bled in si med potjo ogledali še observa-

Izbruh ljudske nevolje proti davčnim eksekucijam

V Lanišću na Dolenjskem so kmetje napadli davčne eksekutorje, ki so zarubili in odgnali živino.

Gospodarska politika sedanje radikalno-radicevske seljačke vlade, v kateri zastopa, kakor pravijo g. Pucelj slovenskega kmeta, že kaže svoje sadove. Glasovali so pač za 13 milijardni budžet, za omiljenje neznošnih davčnih bremen, pod katerimi ječi naš kmet, pa niso storili ničesar. Kaj je radičevcem seveda mar, če gredo vse naše kmetije na boben, samo da se oni vzdrže na vladi in da so njihovi voditelji deležni bogatega blagoslova iz državnih blagajn.

Naš kmet je vedno rad dal državi, kar ji gre in se plačevanju davkov tudi sedaj ne upira, čeprav so davčna bremena že naravnost neznošna. Pričakovali smo, da se bo minister za poljedelstvo g. Pucelj, odkar je v vladi zavzel vsaj za to, da se omili nekoliko vsaj davčna praksa in uvede kulanca. Kaj še! Davčni vijak je pod njim še hujši, boben poje po kmetih še bolj. Prav nič čudnega se nam ne zdi, ako se je pod temi razmerami pripetil v Lanišću pri Skofljici v četrtek popoldne incident, ki bo imel žal za prizadete seljake še težke posledice. V Lanišću je ta dan prispela eksekutorska komisija iz Ljubljane, ki je imela nalog, da odvde posestnikom Josipu Jamniku, p. d. Križmanu, in Skubicu več glav živine, ker se nista plačala vseh zaostankov dohodninskega davka. V spremstvu komisije so bili tudi orožniki. Jamniku in Skubicu so kljub obupnim prošnjam in kljub temu, da sta vložila na finančno oblast prošnjo za podaljšanje roka za plačilo davkov, odvedli iz hlevov po dve govedi in jih odgnali po glavni cesti proti Ljubljani. Vaščanov se je radi tega polastila razburjenost in ogorčenje. V skrajnem razburjenju, v katerem se gotovo niso zavedali dalekosečnosti svojega dejanja, so kmetje navalili na eksekutorje, jih pretepli, jim odvzeli zopet živino in jo odgnali nazaj v domače hleve. Kasneje je prišla v Lanišće orožniška patrulja, ki je zopet zasegla živino in aretirala dva sinova in dve hčeri posestnika Jamnika, Skubicevega sina in še nekaj oseb, ki so se udeležile napada na eksekutorja, skupno 9 ljudi, ki so bili vsi prepeljani radi javnega nasilstva v sodne zapore v Ljubljano.

Mučen dogodek je vzbudil v celj ljubljanski okoliščini, zlasti med kmečkim ljudstvom veliko razburjenje.

Napad na menjalnico v Kolodvorski ulici

Trije pustolovščini željni dečki so napadli včeraj solastnico menjalnice v Kolodvorski ulici, jo pobili na tla in skušali oplieniti blagajno.

Ljubljana, 2. julija

Ljubljana je danes v zgodnjih dopoldanskih urah doživela zopet svojo senzacijo.

V Kolodvorski ulici, v poslopju hotela Mikšič, je bil izvršen na tamkajšnji menjalnici, oziroma na solastnico menjalnice, gospe Komacove, roparski napad, ki so ga zamislili trije dečki, izmed katerih je najstarejši komaj 16 in najmlajši šele 13 let star. Da ni bil zločin odkrit neposredno po izvršitvi, nikdar ne bi padel sun na te mlade apaše, ki bi v nekaj dnevih po določenem načrtu že izginili preko naših mej.

V menjalnico je stopil pred gospe Komacovo malo pred 9. uro dopoldne okrog 16 let star deček in jo vprašal, ali ima v blagajni na razpolago za izmenjavo 20.000 avstrijskih šilingov ter okrog 1.000 dolarjev. Tisti hip je položil na mizo tudi neko knjižico, na katero je hotel obrniti pozornost gospe. Opazivši, da se mu je to posrečilo in da se je gospa sklonila, je z drugo roko, katero je držal dotlej na hrbtu, hipoma z vso silo zamahnil s pendrekom po

njeni glavi. Komaceva je dobila sicer tako močan udarec, da je za trenotek skoro izgubila zavest, prišla pa je kmalu k sebi, skočila k oknu in pričela na vse grlo klicati na pomoč. Mali zločinec, ki je obstal na mestu, pričakujoč učinek udarca, je hotel med tem že planiti k odprti blagajni. Čim pa je spoznal brezupni položaj, se je nenadoma okrenil in stekel v vežo, hoteč oditi na prosto.

Ravno tisti čas pa se je mudil na dvorišču hotelir g. Mikšič in čul klice Komacove. Misli si je takoj, da se je moralo pripetiti nekaj zlega. Zato je skočil v vežo in opazil vsega zasoplenega in zmešanega napadalca, ki je hotel pobegniti. Mikšič ga je brzo zgrabil za obleko, obenem pa opazil bežati čez dvorišče še nekega manjšega hlačarja. Hotelir je nato odprl vrata menjalnice, našel odprto blagajno in gospe s silovito buško na glavi, ki je še vedno kričala vsa preplašena. Med tem je prišel tudi že stražnik, ki je sprejel mladega napadalca v svoje varstvo in ga odpeljal na stražnico, odkoder je bila o napadu telefonično obveščena še policijska direkcija.

Aretovanec je bil takoj zasiljan ter je izpovedal prav zanimivo zgodbo. Piše se r. Metelko, je dijak in stanuje na Vidovdanski cesti št. 8. On, dalje njegov tovariš, 14-letni dijak Josip Lebes, stanujoč v Prišojni ulici št. 3., in 13letni Ivan Kolonič, sta-

nujoč v Vojvode Mišica vojašnici, so se odločili že pred tedni, da pobegnejo od doma, prej pa oropajo kako banko. Klatili so se mnogo po ulicah in dognali, da bi bilo najpripravnije, da izvrše roparski napad na menjalnico v Kolodvorski ulici. Po daljšem oprezevanju so dognali, da je v menjalnici gospa Komacova večkrat sama. Napravili so načrt, da izropajo blagajno, se odpeljejo nato z ekspresom v Zagreb v kinematograf, da zabišejo sled, nato pa pobegnejo v Trst in od tam s parnikom v Marseille na Francosko, kjer bi v miru uživali svoj plen.

Rečeno, storjeno! Njim se je pridružil še neki Dalmatinec, ki ga pa nočejo izdati. Metelko je kupil v neki trgovini pendrek za 40 Din. Danes zjutraj so se odločili, da izpeljejo svoj načrt, pa makar v vsej grozovitosti. Metelko je v prikladnem trenutku odšel v menjalnico, ostali trije pa so oprezovali zunanost in stali na straži. Ko pa se je stvar izjalovila, so oprezovalci izginili ter se skrili. Detektivji so odšli takoj na zasledovanje za ušeglih ter popoldne aretirali na stanovanju se Lebesa in Koloniča, dočim za Dalmatincem ni nikakega sledu. Dečki so sedaj v zaporu ter so jih danes ves dan zasliševali.

Pred sodniki

Krojaški pomočnik Pankracij je bil pri mojstru Alojziju v Ljubljani za pomočnika. Lojze je imel svojega pomočnika zelo rad, le plačeval mu je nerad in fant se je kmalu naveličal zastojkarstva ter jo odkril drugam. Lojze mu je še nekaj plače dolgoval in Pankracij je zamen moledoval za izplačilo. Ker ni mogel iz mojstra iztisniti belicev, ga je žožil pri obrtnemu sodišču. Tedaj je pa ubogemu Pankraciju zasijala nova zarija; dobil je poziv z magistrata, ki mu je kot brezposelnemu hotel nakloniti podporo. Srečni Pankrac je veselo korakal na magistrat, pred pisarno pa je začuden obstel. Skozi priprta vrata je začul znani glas svojega skopega gospodarja, ki je hitel kakor avtomat in je z izbranimi besedami opravljal svojega nekdanjega pomočnika. To je bilo Pankracu preveč. Ko je Lojze zapustil pisarno, mu je stopil nasproti Pankrac in ga vprašal, zakaj ga je blatil pred uradništvom? Lojze je rekel, da mu to ni nič mar, tisti hip pa je že začul pekočo zaščitnico, ki mu jo je privoščil pomočnik. Tedaj se je tudi Lojze pripravil za boj; ker mož ni imel drugega orožja, je razkorčel, z levico na hrbtu, pariral z dežnikom v desnici in obenem že skočil na nasprotnika, ki je pa takoj pograbil za dežnik. Mojster Lojze pa svojega orožja ni hotel takoj prepušiti in je zgrabil zanj z obema rokama. Ko je mojster tako vlek svoj dežnik k sebi, ga je pomočnik spustil in gospod Lojze je s svojim dežnikom telebnil na zadnji del, a se obenem sam sunil nad oko ter se ranil. Pankracij je smehljaje odšel, iezni mojster ga je naznanil, češ, da ga je pomočnik poškodoval. Ker je pa vrh magistratnih stopnic stal čuvaj Matija, ki je povedal, da se je Lojze res sam poškodoval, je odšel Pankracij kot zmagovalca, a Lojze je s svojim dežnikom pod pazduho godrnjaje odkrevsal.

Ivan in Maks sta se že čisto prepirala, kdo je močnejši. Lepo majsko nedeljo sta se napila vinca in se potem poskusila. Pljunila sta si v roke in se pograbila. Junaka sta sopol kot dva kovaška mehova, kosti so pokale, a odnehati nista hotela. Zavrela jima je kri in začela sta se resno obdelavati. Še danes ne vsta, kdo je močnejši, plačala bosta pa vsak 50 Din.

Danes Priказen v Operi

po ravnokar v „Jutru“ izhajajočem romanu.

Predstave ob 4., pol 8. in 9. uri.

KINO IDEAL

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Mariborsko gledališče

Sobota, 3.: «Ojdisus». A. (Kuponi) Zadnjič v sezoni. Zadnja predstava v sezoni.

Ljubljanska opera

Sobota, 3.: «Ojdisus». A. (Kuponi) Zadnjič v sezoni. Zaključna predstava v sezoni.

Josip Rijavec v ljubljanski operi. Danes v soboto gostuje eden najodličnejših naših pevcev tenorist gosp. Josip Rijavec. Nastopi v eni svojih najboljših partij v Masnejevi operi «Manon», kjer poje ulogo mladega grofa. Ostala zasedba je običajna z g. Lovšeto v naslovni ulogi. Predstava se vrši za abonente reda B.

Premijera Wagnerjeve opere «Tannhäuser». Jutri, dne 4. julija se poje na našem odru znamenito Wagnerjevo delo: «Tannhäuser» in pevstva tekma na wartburškem gradu. Opero je našel tudi raznetelj gosp. Mirko Polič, zrežiral pa jo je višji operni režiser Zdenko Knittl. Posamezne uloge so v sledečih rokah: Elizabeta, nečakinja deželnega grofa poje ga. Zaludova, Venero ga. Caleta, pastirka pa ga. Ri-bičeva, Herman, deželni grof turinški je gosp. Betetto, vitezi in pevc na sledeči gg.: Tannhäuser — Knittl, Wolfram — Holod-

kov, Walter — Kovač, Biterolf — Janko, Henrik — Mohorič in Reinmar — Zupan. Opera je scenično in kostumno popolnoma nanovo opremljena ter se poje kot sklepna predstava letošnje operne sezone. Predprodaja vstopnic pri dnevi blagajni in opernem gledališču.

D. F. E. Auber: «Fra Diavolo»

Mariborska opera je zaključila letošnjo sezono s francosko komično opero «Fra Diavolo». Libreto (Scribe) je spretno sestavljen ter kaže veliko odersko tehniko slavnega komediografa, Glasba Auberja pa vsebuje nebroj krasnih muzikalnih domislekov, ima klasično linijo ter je polna finega, nepričljivega humorja. Partitura kaže na vid- zed enostavno lice, zahteva pa filigransko izdelavo, skoro komoren orkester. Težičje pa leži v pevskem partu, ki je izredno težak in bleščet.

Pri nas je moralo veliko teh okrasov pevskih partij odpasti, in sicer iz razloga, ker nimamo koloraturnih pevcev. Vendar je delo, tudi v tej skromnejši obliki, napravilo prijeten vtis.

Naslovno ulogo je pel g. Burja prav čedno, tudi v igralskem oziru je ustrežal. Zerlina gđ. Lubejeve je bila simpatična, Pamela g. Križevje povojna. Le

pretirane geste motijo. Dober tip Angleža je bil g. Govorov, ki je pa ostal skoro nerazumljiv, g. Bratuž se je trudil z ulogo Lorenza, ki mu ne leži. Prav groteskna roparja, zanimiva laška tipa sta bila gg. Urvalek in Oksanski, malo ulogo Mateja je pel g. P. Kovič.

Inscenacija je zadovoljila, režija bi bila lahko izbrnejša. Posebno poglavje pa tvorijo na našem odru svetlobni efekti, katerim se naj v bodoče posveča večja pažnja (svečv v 2. dejanju!) Zbori so ustrežali, ad hoc sestavljeni orkester se je držal prav dobro.

Dirigiral je g. Herzog. Uvertura je bila čedno izdelana, ostra ritmika opere v celoti zadeta je ansambli bi bili lahko sigurnejši (1. dejanje!).

Občinstvo je sprejelo opero zelo simpatično. Dr. I. V.

Razpust osiješke opere. Prosvetni minister je dovolil interduantu osiješkega gledališča kredit za izplačilo zaostalih plač in poštinskih gaž. Sklenjeno je, da se opera v bodoči sezoni opusti in da se bodo uprizarjale le drame in veselice ter lažje opere. Dosedajni kapernik opere, Richard Schwarz, je prevzel mesto prvega kapelnika pri Narodnem gledališču v Splitu.

Iz solisnega gledališča. Dramska šola E. Krasnopolske in N. Masalitina je zaključila svoje leto s predstavo Andersenove pravljice «Snežena kraljica», ki je bila obenem javni izpit. Ruski komponist Pod-

ševski je napisal za to igro godbo. Predstava je imela velikanski uspeh pri vsem množičevnim občinstvu. Bolgarski listi žele starim Hudožestvenikom obilo sreče v delu za prepored bolgarskega gledališča.

Najnovejša dela skladatelja Arnolda Schönberga. Znameniti nemški ultramoder-nist Arnold Schönberg je pravkar dokončal devet zborovskih skladb, katerim je sam sestavil besedilo. Pet od njih je satiričnih in se pečajo z raznimi znanimi muzikalnimi osebnostmi sedanosti, štiri pa so lirčne. Sedaj dela Schönberg na komorni suiti za tri klarinete, klavir in godala ter na variacijah za orkester.

Izvajanje jugoslovenske glasbe v Karlo-vih Varih. Pri simfoničnem koncertu karlo-varskega koncertnega orkestra, ki se je vršil dne 26. junija pod vodstvom dirigenta Bruna Pleirja se je izvajal Lhotkin «Jugo-slavenski capriccio», ki je imel mnogo uspeha. Jugoslovenski gostje so se izkazali dir-igentu hvaležne z lepim darilom. Na spo-redu prihodnjega koncerta, ki se bo vršil 3. t. m., čitamo Široino suito «Ormica». Pri poljudnem popoldanskem koncertu dne 25. junija se je izvajalo Ivo Muhvičev delo «Tamo daleko».

Koncerti v Osijeku. Pred kratkim se je vršil zadnji koncert osiješke filharmonije, čigar spored je navajal Webrovo uverturo k «Carostrelcu», Haydnovo D-dur simfoni-jo in Dvořakova slovanska plesa št. 3 in 4. Koncert je vodil dirigent Lavoslav Mirski. — Kmalu nato je priredil violinist Leon

Kaufer koncert del skladateljev Beothove-na, Mozarta, Tartinijsa, Liszta, Kreislerja, Hubaya in Burmestera. Klavirski part pa je bil v rokah pianista Albina Dragonerja.

Glasbeni festival v Benetkah. Septem-bra t. l. se bo vršil v Benetkah nov glas-beni festival, ki ga priredi «Udruženje mladih glasbenikov». Na tem festivalu se bodo izvajala dramatična in simfonična dela raz-nih skladateljev, ki bodo razporejena na ta način, da bodo poleg modernih del stala na sporedih tudi dela predklasičnih in klasič-nih avtorjev. Vseakor zanimiva razpred-ba, ki bo izizzala k primerjanju!

Seminar kitajskega jezika in kulture. Kitajska vlada je naprosila angleško, fran-cosko, grško, rumunsko in našo vlado, da se na vseučiliščih imenovanih držav osnu-jejo seminarji kitajskega jezika in kulture na stroške kitajske vlade. Svet filozofske fakultete v Beogradu je razpravljal o tem na svoji zadnji seji in sklenil, da povpraša praško univerzo, kjer tak seminar že ob-stoja, za pravilnik tega seminarja in da odgovori nato kitajski vladi o svojem pri-stanku.

Izenačenje pravopisa in naučne termi-nologije pri nas. Prosvetno ministrstvo je imenovalo komisijo za izenačenje pravopisa in naučne terminologije naše kraljevine. Člani te komisije so: dr. Aleksander Belič, dr. Tomo Marešić, dr. Dragutin Boranič, dr. Milan Rešetar, Ljubo Stojanović, dr. Franc Ramovš in dr. Stjepan Kubaljin. Komisija se je prvič sestala včeraj v Beogradu.

Domače vesti

Kamenček iz našega mozaika

Akt prosvetnega ministrstva kraljevine SHS, uradno poslan vsem šolskim vodstvom širom naše narodne države; Ministar Prosvete Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca. Br. 64.687/1. 31. V. 1926. god. Beograd.

«Ovdašnje Talijansko Poslanstvo poslalo je G. Ministru Prosvete izveštaj, da će se za strance od 1. do 30. septembra tekuće godine održati u Veneciji kursevi talijanskog jezika.» Nujnejša dela nimajo, ko da v teh časih naše prosvetno ministrstvo dela rekamo za — italijanske kurze v Benetkah. M. A. C.

* Kralji odpotoval v poplavljenem pokrajini. Snoči, ob 21.10, se je pripeljal kralj z Bleda in takoj nadaljeval vožnjo proti Beogradu, da si ogleda poplavljenost, ki jo jih povzročile sedanje velike povodnje v Vojvodini in Srbiji.

* Za agrarnega direktorja v Ljubljani je imenovan šef mariborskega agrarnega okrožnega urada g. Gustav Golia. Mož ima malo službenih let, o agraru pa ne razume nič. G. Golia, ki je bil svojčas pristav SLS, se pač tudi pri agrarni direkciji ne bo ogrel. Radičevci si lahko čestitajo na tem imenovanju.

* Izpremembe v državni službi. Podpisan je ukaz, s katerim je Branko Stakič imenovan za velikega župana v Banjaluki. — V železniški službi so premeščeni: šef postaje Viljem Zupan z Vrda kot šef postaje Zalog pri Ljubljani; Josip Korošec iz Bačke Topole v osmi oddelke železniške direkcije v Subotici; nadzornik proge Podnart-Kropa Josip Švalja v Kranj kot nadzornik proge sekcije Jesenice; Ivan Ausner iz Maribora k sekciji Jesenice kot nadzornik proge Podnart-Kropa.

* Z beograjske univerze. Kakor javljajo iz Beograda je bilo na predvečerjšnji seji univerzitetnega sveta izvoljeno večje število novih profesorjev. Na medicinski fakulteti sta bila izvoljena dr. Kosta Todorović za izrednega profesorja za infektivne bolezni in dr. Matija Ambrožič za izrednega profesorja za otroške bolezni; na pravni fakulteti za rednega profesorja T. Taranovski, za izrednega profesorja pa dr. Mihajlo Konstantinovič, ki bo predaval na pravni fakulteti v Subotici; na filozofski fakulteti Evgenij Aničkov za kontraktualnega rednega profesorja in Branko Granič za izrednega profesorja.

* Razpisano docentsko mesto. Rektorat ljubljanske univerze razpisuje na tehnični fakulteti docentsko mesto za pravne predmete. Ti pravni predmeti so: zakoni in narredbe za geode, civilno pravo, stavbni zakoni, upravno pravo in narodno gospodarstvo. Prijave naj se pošljejo do 1. avgusta rektorju univerze.

* Diplomski izpit iz slovenske filologije in pomožnih ved je na ljubljanski univerzi napravil z izvrstnim uspehom g. Zvonimir A. Bizjak, rodom iz Smartna na Pakl. Čestitamo!

* Poroka. Včeraj popoldne se je poročil glavni tajnik ZSD v Ljubljani g. dr. Stane Rapč z gđ. Zoro, hčerko okrožnega zdravnika iz Loza g. dr. Raznožnika. Mladi par je poročil prota g. Dimitrije Jankovič. Naše iskrene čestitke!

* Odvetniški izpit je položil včeraj pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani g. dr. Avgust Reisman, vodja mariborskega uradstva in upravnika »Jutra«.

* Za gradbene inženjerje so diplomirali s prav dobrim uspehom v četrtek na tehniški fakulteti ljubljanske univerze g. Ivan Kotušek, znani slovenski jamar iz Ljubljane Anton Komel z Viča, Črtomir Nagode iz Ljubljane in stari kolega iz predsednik kolegijskega športnega kluba »S.« Ciro Počak iz Kamnika. Čestitamo!

* Inženjerski izpit iz brodstrojarske stroke je napravil dne 30. junija na zagrebški tehniki g. Dušan I. Rožman. Je to prvi inženjer Slovenec, ki je diplomiral na zagrebški tehniki iz te stroke.

* Vojaški izpiti v Mariboru. V inženjerski oficirski šoli v Mariboru so položali te dni izpite vojaški dijaki, ki so se vrnili z enomesečnih vaj po raznih garnizijah. Zavod, ki je edini te vrste v naši državi, je dal letos šesti razred častniškega kadra iz inženjerskega roda naše vojske. K izpitu za inženjerskega rez. podporočnika se je prijavilo 79 kandidatov. Od Slovencev so položili izpit: inž. Ivan Poženel iz Ljubljane, inž. Franjo Jurhar iz Griž, inž. Rikard Klemen iz Črnomunja inž. Rajko Hvala iz Mozirja, inž. Radovan Zuparčič iz Ptuja, Janko Barle iz Metlike, Stanko Planinšek iz Ljubljane in Rade Perko iz Gorice.

* Strokovna šola za čevljarstvo na Rakovniku. Minister za trgovino in industrijo je podelil strokovni šoli za čevljarstvo in krojaštvo v Salezijanskem zavodu na Rakovniku pri Ljubljani pravico javnosti, s katero je združena pravica, izdajati izpričevala.

* Sprejem vojaških gojencev medicincev in farmaceutov. Po odredbi ministra vojske in mornarice se sprejme letos za vojaške gojence 30 medicincev, v prvi vrsti takih, ki že imajo izpit iz prvega rigorosa. Zavežati se morajo, da se vpišejo kot slušatelji vojne kirurgije in vojne higijene. Sprejema se tudi 10 maturantov, ki bi študirali farmacijo. Gojenci morajo po dovršenem študiju služiti v vojaški državni službi kot sanitetniki, oziroma lekarniški oficirji. Gojenci dobe državne štipendije po 1200 Din mesečno. Prošnje naj se vložijo najkasneje do 20. avgusta neposredno pri sanitetnem oddelku ministrstva vojske in mornarice.

* Občinski zastop v Vrhljeh je razpuščen ker je njegova opravilna doba že potekla. Za začasno opravljanje občinskih poslov do izvolitve novega občinskega zastopa je do-

ločen Alojzij Bračič, posestnik v Vrhljeh.

* Nov kazenski zagovornik. Višje deželno sodišče v Ljubljani je sprejelo odvetniškega kandidata dr. Bogdana Žužka v Ljubljani v imenik kazenskih zagovornikov svojega okoliša.

* Udeležencem kongresa meščansko-šolskih učiteljev v Sarajevu. Min. saobračaja je dovolil 75% popusta za vožnjo. Polovične karte naj udeleženci shranijo za povratek.

* Planinska vest. Nemški konzul v Zagrebu, g. Teod. Seiler je obiskal naše lepe Savinjske Alpe. Povslej se je iz Kamnika skozi Bistrico čez Kamniško sedlo na Okrešlju, kjer je v Frischaufovem domu prenočil. Slučajno tam navzoči načelnik Savinjske podružnice SPD, g. Fran Kocbek, ga je informiral o naših planinskih zadevah ter se je izkazalo, da pozna g. konzul naše krajeve razmere prav dobro. Izrekel se je jako pohvalno o oskrbi naših koč in lepoti naših planin, osobito dolinice Mrzli dol na Okrešlju. Nadaljeval je turo čez Savinjsko sedlo v kopališče Belo v Avstriji.

Priznana najkrasnejša

zaloga damskih modernih kostumov, krasnih bluz in damskih plaščev ter dežnih plaščev je samo pri

Fran Lukič, Pred škofijo.
Cene najnižje!

* Proslava 40 letnice Obrtne zadruge rokodelskih in dopuščenih obrtov v Logatcu. V nedeljo, 4. julija priredi zadruga rokodelskih in dopuščenih obrtov v Logatcu proslavo 40 letnice obstoja v hotelu Kramar v Logatcu. Spored je sledeči: Ob 13. sprejem gostov na kolodvoru; obhod po Dol. Logatcu do Kramarja; zborovanje v hotelu Kramar. Nato velika vrtna veselica, združena z bogatim srečolovom. Svira godba »Prosvetnega društva« iz Logatca. Čisti dobček je namenjen za sklad onemoglih obrtnikov.

* Zveza obrtnih združenj v Ljubljani vabi vse zadruge in obrtna društva, da odpošljejo na proslavo svoje zastopnike, želi pa tudi da obrtništvo v čimvečjem številu pihiti ta dan v Logatec in pokaže solidarnost s stanovskimi tovariši logaškega okraja. Iz Ljubljane se odpeljejo z brzovlakom ob 12.20 popoldne. — Načelstvo.

* Potovanje skozi Milan, Turin v Pariz, etentualno tudi v London, se bo vršilo neprekinjeno 8. avgusta. Prijave in program po tovanja se dobi pri »Probudni«, gospodarski odsek. Ljubljana, Resljeva cesta 13/II.

* Opozorilo dijakom vojaških obvezancev. Oni letniki, ki jim je vojaška oblast dovolila odlog službovanja v kadru le do 25. leta starosti in jim omenjeni rok letos poteče ter radi nedovršeni študij še ne nameravajo nastopiti letos vojaške službe, naj nemudoma vložijo na pristojno vojaško obdano prošnjo, opremljeno z dokazili o nedovršeni študiju, za nadaljni odlog službovanja v kadru do 27. leta starosti, sicer bodo letos pozvani v vojaško službovanje. Povdarjamo, da vojaška oblast ne upošteva tozadevnih opravišnih listin, izdanih ob občin (magistrata), s katerimi so bili ti vojaški obvezanci obveščeni, da jim je vojaška oblast odgodila službovanje do 27. leta starosti. — Prizadeti.

* Opozorilo delodajalcem glede prijave delavcev. Delodajalci se opozarjajo na naredbo ministra za socijalno politiko br. 380, z dne 9. aprila 1926, razglašeno v Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti, od 18. maja 1926, s katero se zvišuje najvišja zavarovalna mezda od Din 40 na Din 48 in ustanavlja se XVIII. mezdni razred. Po omenjeni naredbi se bodo uvrščali odslej v XVIII. mezdni razred vsi nameščenci, ki zaslužijo dnevno nad Din 48. V XVII. mezdni razred pa se bodo uvrščali nameščenci z dnevno zaslužkom od 40 do 48 Din. Ta izprememba bo stopila v veljavo s 1. julijem 1926. Ker pa se je udomačil tokom časa pri prijavih onih nameščencev, ki so spadali doslej v najvišji XVII. mezdni razred, da delodajalci skoro brez izjeme niso navedli dejanskega zaslužka, marveč le, da zasluži več kot Din 40 dnevno, zato urad ne more izvesti uradoma na podlagi dose-danih prijavne preuversitve zavarovancev v smislu izdane naredbe. Da pa se uvrsti zavarovance v novi mezdni razred, se pozivljajo vsi delodajalci, da izvršijo najkasneje do 8. julija 1926 ponovno prijavo za vsi one nameščence, ki so bili doslej uvrščeni v XVII. mezdni razred. Pri izpolnitvi gornje zakonite zavezanosti se opozarjajo delodajalci, da morajo navesti pri vsakem nameščencu, ki je bil doslej uvrščen v XVII. mezdni razred točno službene prejemke (mezdno) Prijavo je potrebno priložiti potpisane ekspozituro do 8. julija 1926. One delodajalce pa, ki bi gorenji zakoniti zavezanosti ne ugodili, bodo zadeli kazenske posledice § 194 ZZZ (denarne kazni od 20—500 Din) kakor tudi posledice § 11 (povračilo različnih denarnih podpor) in končno posledice § 16 ZZZ (povračilo stroškov za ugotovitev podatkov na licu mesta po organih omenjenega okrožnega urada). Obenem pa bo rad po 8. juliju 1926. preuversiti uradoma v 18. mezdni razred vse one nameščence, ki so doslej zavarovani v 17. mezdnom razredu in delodajalci ne bi v navedenem roku izvršili ponovne prijave. Utemeljile in z dokazi

opremljene pritožbe proti tem uradno izvršenim izpremembam bo upošteval urad le, če se bodo predložile najkasneje v roku 8 dni po dostavitvi plačilnega naloga za mesec julij in ako bo doprinesen neizpodbiten dokaz, da uradna preuversitev iz 17. in 18. mezdni razred ne odgovarja dejanskemu zaslužku. Zato je priložiti priložiti izjavo prizadetih zavarovancev.

* Kdaj so v mednarodnem prometu poštno pošiljke poštne proste. Inozemske poštno uprave se pritožujejo, kakor razglasa ministrstvo pošte in brzojava, da pošiljajo naše državne oblasti, sodišča itd. v inozemstvo poštno pošiljke, ne da bi jih frankirale. Svetovna poštna pogodba določa, da so poštnine proste samo pisemske pošiljke, ki se nanašajo na pošto službo in ki si jih poštno uprave vzajemno pošiljajo, potem pošiljke, ki si jih pošiljajo te uprave in mednarodni biro v Bernu, nadalje pošiljke, ki jih pošiljajo države vključene v mednarodni poštni zvezi in pa pošiljke, te pošte in razne poštno uprave. Razen tega so poštnine proste tudi pošiljke za vojne ujetnike in pošiljke, ki so v mednarodnih poštinih pogodbah posebej našteje. Vse ostale pošiljke za inozemstvo je treba pri predaji frankirati. Izjemoma se smejo med Bolgarijo in našo kraljevino brezplačno pošiljati prijave o različnih boleznih.

* Čekoslovaški dom v Beogradu. Na Vidov dan se je vršila v Beogradu prva slavnostna seja novo ustanovljene delniške družbe »Čekoslovaški dom v Beogradu«, v katerem bo predvsem nastanjena Čekoslovaška šola. Že pri prvem podpisovanju je bilo podpisanih za dom 750.000 Din. Dom se bo nahajal v bližini nove palače čekoslovaškega poslanstva, ki se pravkar gradi.

* Kitajski seminar na beograjski univerzi. Kitajska vlada je sporočila potom naše vlade beograjski univerzi željo, naj se osnuje seminar za kitajski jezik in kulturo. To svojo željo je sporočila tudi francoski, angleški, grški in rumunski vladi, med tem ko je v Pragi kitajski seminar že osnovan. Vse te seminarje vzdržuje Kitajska sama na svoje stroške. Svet beograjske filozofske fakultete je o tej stvari razpravljal ter sklenil, da zaprosi od praške univerze pravilnik tega seminarja, nakar bo odgovoril kitajski vladi.

* Napaden na povratku s sejma. Kovaški mojster Ivan Poklukar iz Grabč pri Bledu je odšel dne 29. junija s svojim blagom na sejem. Pozno ponoči se je vračal domov. V žepu je imel okoli 1500 Din gotovine, na vozu pa približno za 400 Din železnice. Pred dvoriščem minarja Strojla, so ga nenadoma napadli mlinar Miha Stroj in njegova dva sinova. Dobil je močan udarec s kolom ali cepinom po desni roki. Poklukar se je le s težavo ubranil z bičem napadalec ter se vrnil koščeno srečno domov, kamor je odšel poprej v diru tudi že njegov konj z vozom sam. Kasneje so na Poklukarjevi hiši pobili tudi več šip. Kaj je vzrok napada ni znano, začevo pa ima sedaj v rokah orožništvo in pride tudi pred sodišče.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

opremljene pritožbe proti tem uradno izvršenim izpremembam bo upošteval urad le, če se bodo predložile najkasneje v roku 8 dni po dostavitvi plačilnega naloga za mesec julij in ako bo doprinesen neizpodbiten dokaz, da uradna preuversitev iz 17. in 18. mezdni razred ne odgovarja dejanskemu zaslužku. Zato je priložiti priložiti izjavo prizadetih zavarovancev.

* Kdaj so v mednarodnem prometu poštno pošiljke poštne proste. Inozemske poštno uprave se pritožujejo, kakor razglasa ministrstvo pošte in brzojava, da pošiljajo naše državne oblasti, sodišča itd. v inozemstvo poštno pošiljke, ne da bi jih frankirale. Svetovna poštna pogodba določa, da so poštnine proste samo pisemske pošiljke, ki se nanašajo na pošto službo in ki si jih poštno uprave vzajemno pošiljajo, potem pošiljke, ki si jih pošiljajo te uprave in mednarodni biro v Bernu, nadalje pošiljke, ki jih pošiljajo države vključene v mednarodni poštni zvezi in pa pošiljke, te pošte in razne poštno uprave. Razen tega so poštnine proste tudi pošiljke za vojne ujetnike in pošiljke, ki so v mednarodnih poštinih pogodbah posebej našteje. Vse ostale pošiljke za inozemstvo je treba pri predaji frankirati. Izjemoma se smejo med Bolgarijo in našo kraljevino brezplačno pošiljati prijave o različnih boleznih.

* Čekoslovaški dom v Beogradu. Na Vidov dan se je vršila v Beogradu prva slavnostna seja novo ustanovljene delniške družbe »Čekoslovaški dom v Beogradu«, v katerem bo predvsem nastanjena Čekoslovaška šola. Že pri prvem podpisovanju je bilo podpisanih za dom 750.000 Din. Dom se bo nahajal v bližini nove palače čekoslovaškega poslanstva, ki se pravkar gradi.

* Kitajski seminar na beograjski univerzi. Kitajska vlada je sporočila potom naše vlade beograjski univerzi željo, naj se osnuje seminar za kitajski jezik in kulturo. To svojo željo je sporočila tudi francoski, angleški, grški in rumunski vladi, med tem ko je v Pragi kitajski seminar že osnovan. Vse te seminarje vzdržuje Kitajska sama na svoje stroške. Svet beograjske filozofske fakultete je o tej stvari razpravljal ter sklenil, da zaprosi od praške univerze pravilnik tega seminarja, nakar bo odgovoril kitajski vladi.

* Napaden na povratku s sejma. Kovaški mojster Ivan Poklukar iz Grabč pri Bledu je odšel dne 29. junija s svojim blagom na sejem. Pozno ponoči se je vračal domov. V žepu je imel okoli 1500 Din gotovine, na vozu pa približno za 400 Din železnice. Pred dvoriščem minarja Strojla, so ga nenadoma napadli mlinar Miha Stroj in njegova dva sinova. Dobil je močan udarec s kolom ali cepinom po desni roki. Poklukar se je le s težavo ubranil z bičem napadalec ter se vrnil koščeno srečno domov, kamor je odšel poprej v diru tudi že njegov konj z vozom sam. Kasneje so na Poklukarjevi hiši pobili tudi več šip. Kaj je vzrok napada ni znano, začevo pa ima sedaj v rokah orožništvo in pride tudi pred sodišče.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

* Zagoneten samomor. V Livnu si je soproga ravnateljice trgovske šole Josa Jagodič v samomorilnem namenu prečezala žile. Umrla je kmalu nato vsled izkravitve. Kaj je ženo gnalo v smrt, ni znano.

* Otroci pod avtomobilom. Zagrebški trgovci Izidor Bernsteiner se je vozil te dni iz Sanskega mosta v bosenski Prijedor. V bližini sela Čarakov je korakala preko ceste žena seljaka Hasana Brkića z malim otrokom. V tem trenutku se je približal Bernsteinerjev avtomobil. Žena se je srečno umaknila, otrok pa je ostal mrtev pod avtomobilom. Bernsteiner in njegov šofer sta bila aretirana.

USPEŠNO DELOVANJE „VILFANOVEGA ČAJA“ dokazuje to moje javno priznanje. Kem. Ph. Laboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb, Ilica 204, Jugoslavija. Po mojih prijateljih v Jugoslaviji sem prejela nekoliko omotov Vasega čaja, ter sem z njegovim učinkom proti debelosti tako zadovoljna, da Vas prosim, pošljite mi ponovno 6 skateli. Priporočam ga tudi drugim znanim damam, katere ga neizmerno hvalijo. S spoštovanjem L. Gelb, Wien II, Praterstrasse 18. 174 4

* Brezplačno pojedino makaronov in spagetov, pripravljenih na italijanski način, priredi tovarna testenin »PEKATETE« 3. julija od 7. ure zvečer naprej in nedeljo 4. julija popoldne ter od 7. ure zvečer v vselejinski restavraciji g. Vekoslava Dolničarja. Vsi ljubitelji naših testenin se vabijo, da se udeležijo te pojedine. Brezplačne nakaznice se dobijo v razstavnem oddelku tovarne »Pekate« paviljon H št. 456—458. 969

* »Zmaj« Zagreb. Največja, prav dober sloves uživajoča, staroznana zagrebška tvornica železnega pohištva »Zmaj« razstavlja tudi letos svoje praktično železno pohištvo v modernem belem emailu. Železne postelje so čiste in zdrave. Obiskovalci se izredno zanimajo za tovrstno pohištvo in je trdka sklenila že prve dni večja naročila. 54

* Najnovejše bluze, obleke, batistno perilo in otroške obleke priporoča Kristofor Bučar, Ljubljana, Stari trg 9.

* Najboljša štajerska in dolenska vina se točijo na veseličnem prostoru vselejema paviljon Fr. Kham, delikatese, špecerija in vinarna, Miklošičeva cesta 8. 890

* Dr. Volavšek ne ordinira od 4. do 18. julija. 973

Jutri v nedeljo

ob 3., 5., 7. in 9.

se predvaja velfilom s petjem »BELA SE STRA«. Naša velika dvorana se za ta večer spremeni v cerkev. Posebno Vas opozarjamo na petje in krasno godbo. »Na« ročila za vstopnice se sprejemajo od danes naprej pri naših blaginjah.

Cene nezvišane! Cene nezvišane!
ELITNI KINO MATICA
najboljše kino v Sloveniji.
Telefon 124.

Iz Ljubljane

u— Vodstva v Groharjevi razstavi so v soboto ob 17. uri, v nedeljo ob 11. in 17. uri, v ponedeljek ob 17. uri.

u— Ljubljanski grad. V četrtek, dne 1. julija se je vršil na ljubljanskem gradu članski sestanek Naprednega kulturnega in političnega društva »Ljubljanski Grad« ob obliini udeležbi članov, na katerem so podali poedini funkcionarji društva svoja poročila o doseganem delovanju ter se je dolečil nadaljni delovni program. Vsa poročila so bila sprejeta s soglasnim odobranjem.

u— Razpis. Mestna občina ljubljanska razpisuje oddajo betonskega kanala za elektriko ne kablje v Dalmatinovi, Tavčarjevi in Cigaletovi ulici v skupni dolžini 520 metrov. Ponudbe je treba oddati do 11. ure v torek dne 6. julija v mestnem gradbenem uradu kjer se dobe med uradnimi urami vsi potrebni pripomočki. 970

u— Triglavski družabni večer priredi dne 3. julija ob 8. zvečer v veliki dvorani Kazine J. A. D. Triglav v Ljubljani. Na sporedu je nastop triglavskega pevskega zbora, ki mu sledi prosta zabava s plesom. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Uljudno se vabijo vsi gg. starešine in prijatelji društva. — Odbor. 974

u— J. A. D. Triglav v Ljubljani. Dne 4. julija ob pol 10. dopoldne se bo vršilo nadaljevanje rednega obnega zbora s sledečim dnevnim redom: 1. Volitve. 2. Slučajnosti. — Odbor. 975

PRIJATELJI J. A. D. »TRIGLAVA«
POSETILJO NOCOJ OB 20.

TRIGLAVANSKI VEČER

V KAZINI

PRSTANI
F. ČUDEN, Prešernova 1

u— Redni kurz iz alkoholnega vprašanja v »Akademskem kolegiju (Kolodvorska ul.) se bo vršil danes, ob 17. uri. Udeležba obvezna za vse članse T. M. ki so v Ljubljani. Za mestno središče T. M. Ljubljana, Strban</

Iz življenja in sveta

Prijetna vožnja na Guayano

1. julija je končno zapustil pristanišče Port Pailis znani deportacijski parnik «La Mariniera» s 680 zločinci, namenjenimi na Guayano. Parnik je vsestransko urejen za nevarne ptnike. Njegova notranjost je pregrajena v štiri dele in ima po 5 m dolge kletke. V vsaki izmed njih je natrpano po 120 ljudi. Postelje kaznjencev so iz pločvine in vise v razdalji 50 cm druga nad drugo. Vrata zapirajo trdi zapahi. Programci se skoro ne morejo premakniti, ker je v kletki posamezniku odmerjen jedva 1 kvadratni meter tal. Za posebno neubogljive kaznjence so postavile ni 4 popolnoma temni zapori, kjer morajo čepeti, ker ni prostora za ležanje in niti za sedenje. Tu, v bližini strojev, vlada neznosna vročina. V tropičnem pasu je v teh luknjah skoro nemogoče zdržati in jetniki se kazni samotnega zapora strahovito boje!

Posadka ladje je vedno pripravljena, da prepreči vsak upor kaznjencev. Kljub preiskavam skriva marsikdo izmed njih orožje: zlomljene nože, nabrušene žlice itd. Dogodili so se že ob takih deportacijah krvavi pretepi in umori, ne da bi se našli krivci. Za slučaj upora ima kapitan učinkovito sredstvo. Stroji pošiljajo v kletke curke vroče sopare, ki neusmiljeno ožge vsakogar, ki ga zadene. Sicer pa so se veliki upori zgodili le še pred sto leti, v dobi Madrice; dandanes je vsak punt brez uspeha.

Kaznjenci se izprehajajo dnevno po dve uri na krovu, v skupinah po 40 ljudi. Za obed dobe 40 dkg mesa z juho in prikuho in četrt litra vina. Vsi kaznjenci morajo vino popiti takoj, ko sedejo k mizi. S tem se prepreči kupčija z vinom in pijanost. Na parniku je 62 oboroženih paznikov. Ladijski zdravnik ima vedno obilo posla. Navadno oboli že prvi dan vožnje do 40 ljudi, drugi dan 100 in tretji dan kar 250. Ljudje trpe radi morske bolezni in radi uživajo rdeče vino, ki jim ga zdravnik zapiše za zdravilo.

Živčne krize božanstvene Suzane

Poročali smo že v naši sportni rubriki, da je Suzana Lenglen, največja tenisistka na svetu odstopila z Wimbledonskega turnirja. Vzroka je iskati v bolezni. Suzana je namreč silno nervozna in vsaka najmanjša stvar jo tako razburi, da je v hipu v omedlevici. Tako se je zgodilo tudi zdaj v Wimbledonu.

Preteklo sredo bi imela Suzana igrati proti neki nasprotnici. Pa se ji ni dalo in ni prišla. Angleška kraljica je prišla nalašč radi Suzane v Wimbledon. Kakala je dve uri in ž njo 20.000 gledalcev. Suzane pa ni bilo od nikoder. Iskali so jo v tenis-klubu in na njenem stanovanju v londonskem hotelu, zaman. Vodstvo turnirja je alarmiralo celo policijsko ravnanje s Scotland Yarda, ker se je bala, da se je «božanski» Francozini prijetila kaka neznaka. Slednjič, po enourni zamudi, so se mogla začeti tekmovalja, kajti vodstvo je moralo spremeniti ves program.

Lenglenka, ki se je že zjutraj slabo počutila, je menila, da je popoldne prosta, in je odšla k zdravniku, da jo preišče. Ko je zvedela, da so jo v Wimbledonu iskali, je pogledala v svojo beležnico in je videla, da se je bila motila. Vzlic temu je izjavila, da ne bo igrala, čeprav ji je bilo znano, da čaka kraljica nanjo. Ko se je v četrtek pojavila v Wimbledonu, jo je množica sprejela le-

Še tri dni

razstavlja trdka DRAGO SCHWAB, Ljubljana, na velesejmu paviljon „I“.

Vredno, da si ogledate.

Fran Albrecht:

Malo važni zapiski

(Dalje.)

Tako premišljam, ko se izprehajam po terasah starih cerkve v višini osemdesetih metrov mimo stolpčev, ki se ostri in sloki kakor puščice pno v zra. Na klopi sedemo, razgledamo se in premišljam, ali bi jo ubrali v najvišji stolp prav do vrha. Kuriozno je: prav tik nas na steni cerkve kavarna, pod rdečimi solničniki se krepčajo ljudje; malo stran kioski z razglednicami... In nato se napotimo kvišku po ozkem serpentinastem stopnišču. Preko tristo stopnic — jaz sem jih štel... Pred mano hrope stara drobna lady, tudi jaz se napravim tenkega in breztelesnega ter oprezno smuknem mimo nje. Malce se šibe kolena od prečute noči in naporne vožnje; kri udarja ob senice; končno smo na vrhu.

Ne, to ni omotica, ni vrtoglavoost, ko pogledavaš navzdol, v 108 m globoki prepad. Čuden, neizrekljiv čut blaženosti je to, čut opojne oproščenosti, kakor da se ti je končno izpolnila najgloblje želja tvoje hrepenenja: da si se ločil od blatne zemlje, da se prost in svobodno kretaš visoko po zraku, bliže soncu, sam svojo pot. Ho, vi vsi meli zorniki in zavistniki, plahopobožni licemerji in druga mrčes, kako se vam rogam! Kakor v sanjah: pre-

deno hladno. Nastopila je s svojo partnerico gđ. Vlasto proti Američankam mis Browne in mis Ryan ter ju v prvem setu potolka 6 : 3. Potem pa se je vllila ploha in morala je za pol ure prekiniti igro. Med pavzo se je Suzana dala od dveh zdravnikov elektrizirati. Ko je dež ponehal, so igro nadaljevali in Američanki sta razmeroma lahko zmagali nad Francozinjima. Publika je zmago anglosaskih igralcev sprejela z viharnim odobravanjem in ploskanjem, kar je Suzano, ki ni vajena, da se v njeni navzočnosti aklamirajo njene tekmovalke, silno razburilo. Postala je bleda kakor smrt in si je, ko sta stopili Američanki k njej, da ji podasta roko, zgrudila onesveščena na tla. Priskočili so ji hitro gospodje na pomoč in jo odnesli v kabinu, kjer so jo zdravniki takoj preiskali. Ugotovili so, da je Suzana vzela preveč antipirina, kar je povzročilo omedlevo. V nezavesti je ležala kake pol ure, nakar so jo odpeljali v njen hotel.

Drugo jutro ji je bilo bolje; sprejela je novinarje in jih prosila, naj jo opravičijo pri angleški publiku. Dejala je, da ji je šlo na živce spremenljivo vreme zadnjih dni, zlasti pa angleško podnebje, ki ga ni vajena. Po odhodu novinarjev ni pustila nikogar več k sebi. V hotel, kjer Lenglen ložira, so njeni oboževalci tekom dneva nanosili več sto šopkov, namenjenih za «božanstveno» Suzano.

Debel jetnik

Bratislavski listi poročajo, da je bil ta teden zaprt radi goljufije neki Markovič, po poklicu gostilničar. A pri vstopu v ječo se je izkazalo, da ne more jetnik v nobeno celico. Bil je tako debel, da ga niso mogli stisniti skozi vrata. Ravnatelj ječe je telefoniral na policijo in ta je brzojavila v Prago: Aretirani Markovič ne gre v celico. Kaj stori?

Besedilo brzojava je torej bilo dovolj dvoumno in iz Prage je promptno prišel odgovor: Mora noter, naj že hoče ali ne!

To povelje je bilo treba takoj izpolniti. Trije stražniki so začeli porivati nesrečnega debeluharja skozi vrata, a vse zaman. Vestni uradniki so zopet brzojavili v prestolnico: Aretirani bi rad šel, a ne more, je predebel.

Nato so gospodje v Pragi zahtevali pismenih pojasnil, ne pa dvoumnih brzojavk. A za čas, dokler bodo gospodje v Pragi proučili celo zadevo, je ravnatelj jetnišnice dal debeluharja zapreti kar v konjušnico. Tam menda sedi še zdaj, ker v listih ni več najti zabeležb o zapornih avanturah debelega Markoviča.

Vampir v Šleziji

Zasledovanja zločincev, ki je nedavno v Breslavi moril otroke, še niso rodila nobenih uspehov, ko že prihaja nova vest, da sta v sredo bila v Šleziji umorjena dva otroka.

V Novem Sakišu stoji na samotni hiša nekega železničarja. Ko je v sredo bil mož v službi, žena pa v mestu po opravkih, sta ostala doma oba otroka: 17 letni sin in 13 letna hčerka. Proti mraku se je žena vrnila proti domu. Jedva je stopila skozi lesa ograje, ki obdaja dvorišče, je našla na dvorišču svoji dve kozi, ki ju je pred odhodom zaprla v hlev, mrtvi, s prerezanim vratom. Še strašnejši pa je bil prizor, ko je stopila v hišo in začela iskati svoja dva otroka: našla je sina zadavljenega in pobitega v postelji, hčerko pa s prerezanim vratom v njeni kamrici.

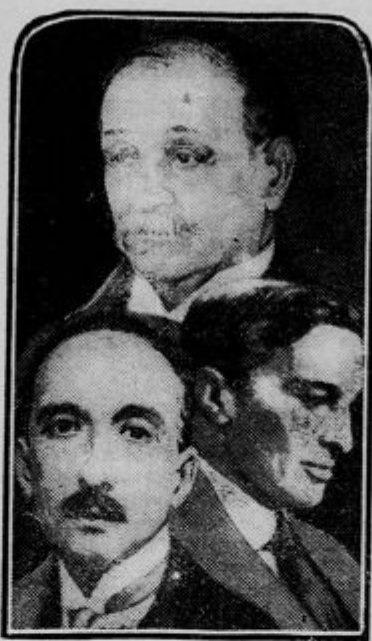
Nesrečna mati se je takoj onesvestila in mož je ob povratku iz službe v toliko premagal svoj obup, da je pohitel v mesto in strašni zločin prijavil orožništvu. Izven dvoma je, da sta zločina v Breslavi in Novem Sakišu v neposredni zvezi, toda navzlic mrzličnim preiskavam oblasti doslej še niso našle nikakih sledov za zločincem, ki mora biti kak perversen vampir ali pa krvočen blaznež.

ganjan od sovražnikov se dvigneš in letiš, višje, vse višje, in nevidne peroti tvoje duše te nosijo. Glej, stolp se maje; in če še malo bolj pripreš oči, ti je, kakor da se ne maje, temveč da plava... in ti sam plavaš z njim... Ves jasen in prozoren je azur, vsa vidna in nevidna solnca sijejo in ti plavaš v sinjino — kolika sreča!

Da, jaz vem, da so ljudje ustvarjeni, da bi letali. In ljudje bo d o letali. — Iz ptičje perspektive Milan ne napravi vtisa velikega mesta. Otok hiš, ki se je zgnetel okoli svoje cerkve. Ravnica, sama ravnica, do koder ti seže oko.

Ko se previdno splazimo navzdol in pošteno oddahnemo od svoje «ture», se pomešamo med množico. Prijatelji, zanimajo izložbe in cene, midva s tovarišem se ozirava bežno po knjižah. V Scali pojo nocoj Stravinskega «Petrusko». No, mi smo preveč trudni... In tako sedimo udobno pred kavarno na prometnem križišču glavnih ulic in se lagodno udajamo kontemplaciji. Pisana drhal vseh mogočih tipov in vsakojakih narodov se kreta med domačini. Mene zanimajo predvsem domačini. Tip Italijana tukaj, se mi zdi, je nekoliko umirjenejši od vzhodnega in južnega; bolj svetski, bolj srednjeevropski. Mnogo lepš žensk je vmes. Vsak natakari ti govori skoro brezhibno francoščino.

O kako hitro onemi in utihne to

Trije odlikovanci francoske Akademije

Académie française je 24. junija podelila svoje tri tradicionalne nagrade, ki jih vsa leto izroči najvrednejšim književnikom, beletristom in novinarjem. Letos so dobili nagrade: G. Courteline (na sliki zgoraj), znani francoski pisatelj, F. Maurice (spodaj levo) in romancier, esejist in novinar Gilbert des Voisines. Courteline je dobil nagrade 15.000, Maurice 5000 in des Voisines 10.000 frankov.

Čudna oporoka

Pred kratkim je v Londonu umrla baronica Garvagh. Zapustila je oporoko, v kateri je posebno značilna klavzula, ki pravi, da baroničnem strahu, da ne bi bila živa pokopana. Zahtevala je namreč, da ji mora zdravnik, čim ugotovi smrt, prerezati vrat od enega ušesa do drugega. Izrečno je še pristavila, da ji mora z enim urezom prerezati glavno žilo.

Razen te klavzule se je v oporoki nahajala še ena točka, ki je vredna, da jo zbog njene kurioznosti omenimo. Glasom te točke je baronica želela, da je ne spremlja na njeni poslednji poti nihče drugi kakor samo en bančni uradnik, češ da si želi «dostojen pogreb...»

Rekord najdaljšega poleta

(Pariz-Perzijski zaliv v 26 in pol urah.) Francoska vojaška letalca brata Arrachart sta odletela iz pariškega letališča Le Bourgeta v nedeljo 27. junija ob 5. uri 15 m zjutraj, da prekosita, kakor smo nedavno že poročali, svetovni rekord poleta na daljavo brez pristanka, ki sta ga postavila eden bratov Arrachartov in Lemaitre lani februarja, ko sta poletela iz Pariza naravnost v Vilo Cisneros v Afriki: 3166 km.

Polet se je bratoma posrečil: po 26 in pol urah sta se spustila na zemljo v Bassori, ob Perzijskem zalivu, v ponedeljek zjutraj. Preletela sta razdaljo 4166 km s povprečno hitrostjo 177 km na uro in tako potolkla tudi rekord ameriških pilotov Maca Readyja in Kellyja, ki sta 17. aprila 1923. letela brez pristanka iz Newyorka v San-Diego. Toda ta dva sta potom drugega letala dobila v zraku bencin za nadaljevanje poleta.

Občudovati moramo pogum obeh Francozov bratov Arrachartov, pa tudi njun stroj. V trenutku odleta je imelo letalo natovorjenih 3600 litrov bencina in 180 l olja ter je tehtalo z vsem skoraj 5000 kg. Avion je zgradila trdka Potez, motor pa tovarna Renault. Motor ima 550 konjskih sil, 12 cilindrov v V-obliki, 134 krat 180. Pri poskusih je dajal 600 konjskih sil pri 2000 obratih.

Če letos nihče ne prekosí tega poleta, dobita brata Arrachart darilo 70.000 frankov zrakoplovnega ministrstva, tovarna pa darilo 50.000 frankov za motor.

Oba brata Arrachart, Ludovik, ki je

šumno mesto! Komaj ti je ugasnilo solnce tam nekje za nevidnimi gorami, že pade čuden, globok mir na vso pokrajino. Ulice so grobnično neme. Po asfaltu odmeva samo naš korak v zamolkem taktu. Domislil sem se Canarjeve potopisne novele «S poti» in njegovega Fritzja, ki je kolovratil po teh ulicah in premišljal dekadenčne pesmi... No, najbolje je nič misliti. Kako mehak in voljen je večer. Najbolje je hodé sanjariti, udajati se svoji podzavestnosti...

V ulici Sv. Andreja nas opozore nase zlate črke na pročelju lepe palače. Napis pravi, da biva tod Društvo italijanskih pisateljev. Tam na oni strani pa mora biti cerkev in v cerkvi kapelica in v kapeli delo, ki si ga ogledamo jutri in ki je najdragocenejša, kar hrani v sebi to bogato mesto. Delo je napravil vojni inženjer, mojster Leonard, ko je pred pol tisočletjem bival tukaj v službi milanskih vojvod. In takoj vidim pred sabo v vseh neštetihi reprodukcijah, ki so mi prišle kdaj pred oči, to bajeslovno sliko, ki velja za nekaj najdovršenejšega na svetu. Kakšen bo vtis, ki ga napravi name? se vprašujem. Ali živi lepša v moji predstavi ali je lepša v resnici? Ali sem sploh zmožen soditi? Ali ni vse samo sugestija? Merezkovskij...

Ta hip zakriči prijateljica za mojim hrbtom in me potegne za rokav. Mimo mene pa zdrči z besnim zvonenjem

Na splošno željo in zahtevo cenj. kino-obiskovalcev se podaljša še za danes predvajanje senzacionalne burke polne šale in smeha brez kraja in konca

Z oslom čez Niagaro

ki je pri razprodanih predstavah dosegla velikanski uspeh in splošno odobravanje. — Neodoljiv je v svoji originalni komiki priznana najboljši komik sveta, s'jajni

Buster Keaton

znan pod imenom „Clovek, ki se nikoli ne smeje“

Ce želite razvedrila, obilo smeha in izvrstno zabavo, ne zamudite ogledati si to menitno in najboljšo burko te sezije!

Predstave se vrše točno ob: 4., pol 6., pol 8. in 9.

Jutri v nedeljo: Velefilm s petim: „Bela sestra“ ELITNI KINO MATICA najlepší kino v Sloveniji. Telefon 124

kapetan in Pavel, ki je adjutant, sta vojaška pilota. Avion ima dvojno krmlilo in se tako lahko brata menjata v vodenju, ne da bi menjala sedež.

Pot v Bassoro ju je vedla od Pariza preko južne Nemčije, Avstrije, Madžarske, Jugoslavije, preko Carigrada, Male Azije in Mezopotamije. S tem poletom sta si oba brata letalca, proslavljena že doslej po nekaterih vrlo znamenitih poletih, priborila odlično mesto v vrsti sodobnih letalskih rekorderjev.

Kolesa! samo pri Gorcu!

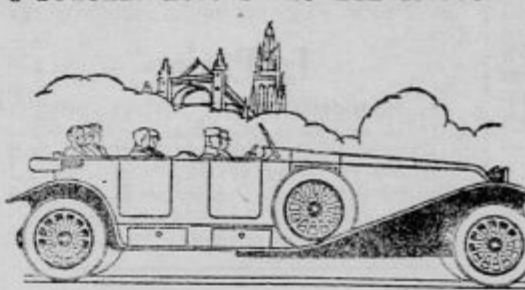
Palača Ljublj. Kreditne banke

Testije za strope

izdelujem z najmodernejšimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji dnevni ceni. I. jugoslov. tovarnica „BAKULA“ Jos. R. Puh, Ljubljana

Gradaška ulica št. 22. — Telefon št. 513.

4 sedežni avto samo Din 48.000.—

Renault!

najsolidnejši voz.

Nove izdatno znižane cene!

Zahtevajte ponudbo pri zastopstvu:

A. LAMPRET, Ljubljana, Dunajska cesta 22

Pretnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da nam je danes po kratki in mučni bolezni preminula naša predobra, blaga ženka in zlata mamica, hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Vali Jurčec roj. Bučar

učiteljica na osnovni šoli v Kostanjevici.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 4. t. m. ob 4. pop. iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Kostanjevica, dne 2. julija 1926. 5257 a

Ivan Jurčec, učitelj, soprog,
Janezek, sinček, in rodbini Bučar-Roth.

električna železnica. Konduktar nekaj vpije... jaz ne razumem ničesar. Tovariš, prijateljica in jaz se spogledamo. Kako smešno, kako absurdno prepleteno je življenje!

To sem še bolj občutil naslednji dan popoldne, ko smo odhajali iz Milana in prebirali svoje vtise. Dvoje doživljajev se je zasekalo vame, dvoje vtisov, tako različnih in nepodobnih si, kakor je vse, kar doživljam na svetu. Prvi visok, dvignjen v nadzemsko, estetsko transcendentnost, drugi tako groteskno-simbolen, a življenjsko pomemben, da ga ni moči pozabiti.

Vtisa Leonardove «Zadnje večerje» ni mogoče opisati z besedami. Ko stopiš v kapelo in se s počasnim, oklevajočim korakom bližaj pregraji, sprva osupneš: Jaz sem mislil, da je slika, to pa je nekaj živega. Takoj nato pa občutiš rahlo razočaranje: v tvoji domišljiji so živele bolj sveže, bolj bujne barve, te pa so tako zbledle, prepele, kakor da so jih pogasila stletja. Kako pokvarjeno je že to delo... Ne, treba je pogledati tudi z razumom: in tako stopiš na desno, na levo, v sredo, naprej, nazaj, in v nepetih dramatičnih čustvih ti reagira srce. Linije, dramatičnost prizora, kompozicija in vse, kar si čital po knjigah, vse je res, ampak... nihče še ni povedal prave besede. Zakaj tega vtisa ni mogoče opisati z besedami. —

Nekaj najlepšega v Milanu je Ljud-

ski vrt. V tem vrtu imajo tudi majhen zoološki oddelek. V tem oddelku je lev, ki ga je podaril milanskemu mestu Mussolini, kakor stoji pisano z velikimi črkami na ograji. Pred to ograjo se seveda vedno tre ljudi. Preprosto ljudstvo, otroci, vojaki, a tudi elegantne damice. Zlasti elegantne damice so jako nestrpne. Na vse mogoče načine prosijo in izzivajo leva, naj se jim pride galantno predstaviti. Toda lev, mračen in vzvišen, se ne zmeni zanje: leže v svoji kletki mežika s polzatisnjenimi očmi v sonce. Ko le ni konca vika in prošenj, se naposled dvigne, gre počasi in leno proti ograji, očine s prezirnim polovičnim pogledom razdovedno drhal človeških kreatur, nato pa se še bolj počasi okrene, dvigne zadnjo nogo in bliskoma — šššš — brizgne močan rumen curek po obleki in obrazih. Otroci in damice zakrešče in se razlete, lev pa se počasi in dostojanstveno odpravi nazaj.

Jaz stojim ob strani in neizrekljiv smeh se dviga v meni. Da, to je suverena gesta! —

Ta dva vtisa sta se mi zapičila v spomin in me ne bosta ostavila. — Z bogom, ti lepo in tuje mesto, sem si dejal, ko smo odhajali. Lepo in tuje. A kmalu bomo doma. V mestu, kjer smo doma vsi.

(Nadaljevanje sledi)

Carina na obutev

znaša že sedaj povprečno 50 %. Stavljeno je predlog, da se še poviša. To bo povzročilo povišanje cen obutvi. Podjetja, ki čakajo na to povišanje carine, bodo brez truda zaslužila vsled svojih zalog. Ne pripadamo podjetjem, katera izkoriščajo ljudsko bedo. Njim ne gre za blagostanje svojih odjemalcev. Da omogočimo vsakomur nakup dobre obutve, prodajamo od danes poletno zalogo po znižanih cenah.

Naš odjemalec — naš gospodar!

Ranta

5243 a

KONCERT

v kolodvorski restavraciji
prvovrstnega salonskega orkestra priredim
v soboto, nedeljo in ponedeljek.
5245 a Se priporočam Jos. Majdič.

Obiskovalcem velesejma
se priporočajo naslednje tvrdke:

Stavbno mizarstvo
PETER BIZJAK
Ljubljana, Spodnja Siška 136
4917

Pile (turplje) in rašpe
Ivan Figar
blizu velesejma (ob gostilni „Novi svet“)
4909

IVAN JAX I SIN
tovarniška zaloga šivalnih, pisal-
nih in pletilnih strojev ter koles
Ljubljana, Gosposvetska cesta 2
4901

FOTO-ATELJE
ANT. URŠIČ
(V HISI TRGOVSKE BANKE)
VHOD IZ FRANČISKANSKE UL. 10/II.
4926

L. K. Steiner & Co.
splošno tesarstvo
Ljubljana, Jeranova ulica 13.
Prevzemajo se vsa v to stroko spada-
joča dela po danih in lastnih načrtih po
najnižjih cenah. 156

Luka Vilhar
URAR 5036 a
se je preselil iz Kopi-
tarjeve ulice na
Dunajsko cesto št. 12

Nova trgovina
manufakture.

Josip Šlibar

Ljubljana, Stari trg, poleg Zalaznika

Nova trgovina
manufakture.

Cene:	Cene:	Cene:
Crepe de Chine Din 75,—, 95,—	Delene Din 9,—, 12,—, 18,—	Cifiri za bluze Din 25,—, 30,—
Svilnata podlaga Din 75,—, 95,—	Kamrik Din 12,—, 15,—, 17,—	Frutire za obleke Din 35,—, 45,—
Volneni Kreppe Din 60,—, 80,—	Blau druck Din 16,—, 17,—, 18,—	Pavolnina Din 28,—, 32,—
Etamin razni Din 26,—, 30,—	Klot različnih barv Din 32,—, 42,—, 48,—	Beli rips Din 22,—, 26,—

Ob sredah in sobotah : prodaja ostankov.

Ko obiščeš ljublj. velesejem si oglej najprvo
v lastnem paviljonu

tvrdke **STANKO FLORJANČIČ**, trgovina z železnino v
Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 35
bogato in veliko zalogo vsega železninskega blaga kot razne
vrste posode za kuhinjo, aluminijastih športnih posod in pred-
metov, strojev, orodja za obrtnike i. t. d., i. t. d.
POSTREŽBA SOLIDNA! 5000a CENE ZELO NIZKE!

Najpopolnejši
Stoewer
šivalni stroji
za šivilje, krojače in čevljarje ter
za vsak dom. Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to izrednost pri
tvrdki
Lud. Baraga, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6 I.
Brezplačen pouk. 15-letna garancija
Telefon št. 980. 28

Hektografični, kopirni, računski in povoščni zvitki (role) za registrir-
ne blagajne
in računske stroje. Barve, matrice in spec. papir za razmnoževanje
Barvni trakovi **Pico** in **Braco** ter ogljeni papir
L. BARAGA, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6.
Telefon št. 980. 11 27 a Telefon št. 980.

Ljubljanski velesejem paviljon „F“

„HANOMAG“
dvosedežniki.

Najcenejši avti v ceni in obratu. Vzdrževalni stroški so manjši
kakor za srednje motorno kolo. — Motor uporaben mnogo dalj
kakor pri dosedanjih malomotorih. — Svojevrsna konstrukcija,
različna od sedanjih. Se ne pokvari in je brez vsake nevarnosti.

To dokazujejo vnovič južno nemške turne vožnje nad
3500 km koncem junija 1926. V petih dneh pri 24 urni
vožnji čez Taunus nad 1200 km.

Omenjeno težko preskušnjo vseh nemških sportnih prireditev je
prestal samo naš dvosedežnik v konkurenci s šestimi do
750 ccm in sicer
brez kazenskih točk.

Mali „HANOMAG“

s 500 ccm cilindrske vsebine, izdelek d. d. za gradnjo strojev
v Hannoveru, ustanovljena 1835. — Nadalnjih pet konkurentov
izključenih. 5247

Nadalje imamo razstavljene sloveče

štirisedežnike „TATRA“ vozove
in BENZ težkoturne vozove, kolonijalne tipa
ki so najuporabljivejši šest in sedemsedežniki tudi za najslabše
ceste.

Benzov normalni šestersedežnik s trostopnim razpli-
njevalnikom, motorno zračno sesalko, šestero obrocev
Din 165.000 franko zacarinjeno.

Tudi TATRA dobavilni in tovorni vozovi do 1000 kg, Benzovi
in Mercedesovi tovorni in porabnostni do 6000 kg. — Glede
nosilnosti prednjačijo vsem porabnostnim vozilom.

Gen. zastopstvo za SHS. KRISTIAN NUSSER,
ZAGREB, BEOGRAD,
Vrhovčeva ulica 7, Tel. 9—75 Cara Uroša 6 a, Tel. 28—14.

Zastopstvo za Slovenijo:
A. STOINSCHEGG, Rog. Slatina.

A. Amann, Tržič

moderno podjetje za fino in
elegantno
pohištvo

Specijaliteta: 70 a
Lepe jedilnice in spalnice
v okusnih formah, najso-
lidnejši izdelavi in nizkih
cenah. — Razstavljeno:
„Velesejem“ Paviljon E št. 19-21

Parketne deščice hrastove in bukove
Jrstije za strope iz najboljšega mate-
rijala 495 a
Bakula (leseno pletivo) za strope in stene
Strešno lepenko in lesni cement
dobavlja takoj in v vsaki množini najceneje
Tel. inter 513 **Jos. R. Puh** Tel. inte: 513
Ljubljana, Gradaška ulica 22.

Gričar & Mejač

samo:
Selenburgova ulica št. 3.
Najsolidnejša ter znano naj-
cenejša moška in damska
konfekcija.

Najnovejša senzacionalna iznajdba!

Brzi stroj za led **CHERYMAN-Ice**
Vacuron je najmanjša hladilna priprava
na svetu in izdeluje v par minutah brez
vsakega mehanizma poceni surovi led,
kakor tudi vsake vrste jedilni led.
Poceni, preprosto, frapantno hiter učinek
V vsakem gospodinjstvu neobhodno potre-
ben. — Iščejo zastopnike v vseh mestih.
Največje prodajne možnosti. — Aparat v
obratu si lahko ogledate na Ljubljanskem
velesejmu paviljon G šte. 297 5234 a